А Б В Г Д Е Ж З

И І К Л М Н О П

Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш

Щ Ъ Ы Ь Ѣ Э Ю Я Ѳ Ѵ.

а б в г д е ж з и і к л м

b w g d e ž z i i l

н о п р с т у ф х ц ч ш

n p r s t u f ch c č sz

щ ъ ы ь ѣ ю я ѳ ѵ.

szcz y je ju ja f

Страхъ Божій есть на-
чало премудрости.

РУССКАЯ АЗБУКА
ABECADŁO RUSSKIE

Прописныя буквы.
Litery Wielkie.

А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И
a	bie	wie	gie	de	je	że	ze	i[1])

І	К	Л	М	Н	О	П	Р	С
i[2])	ka	eł	em	en	o	pe	er	es

Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ
te	u	ef	cha	ce	cze	sza	szcza

Ъ	Ы	Ь	Ѣ	Э	Ю
diebiełyj znak	y[3])	miachgkij znak	jat'	e[4])	ju

Я	Ѳ	Ѵ	Й
ja	fita	iżyca	ikratkoje.

---

[1]) *i aśmierycznoje*, t. j. używane w cerkiewnym języku do wyrażenia liczby *ośm.*—[2])*i diesiatierycznoje*, t. j. oznaczające *dziesięć.*—[3]) *y diebiełoje*, grube.—[4]) *e abarotnoje*, odwrotne.

ABECADŁO POLSKIE

Litery Wielkie.

A. Ą. B. 0. Ć. D. E. Ę. F. G. H. I. X
K. L. Ł. M. X. X 0. Ó. P. Q. B. 8. 8.
T. U. V. W. X. Y. Z. Z. Ż.

Litery Mniejsze.

o a. a. b. c. ć. d. e. ę u f. g. o Ł i. i. Ł v
1. ł. u l n. ii. o. ó. p. q. r. s. ś. t?
u. v. w. x. y. z. ż. ź.

Litery rozdzielają się na Samogłoski, to jest takie, które się same przez się mogą wymawiać, i Spółgłoski, które nie mogą być wymówione bez pomocy samogłosek.

Samogłoski są:

A,. 0. U. E. Y. a. o.' u. e. y,

ı*A' Ę' P ą. ę.

Spółgłoski są:

B. P. M. P. T. X. b. p. ■ m. d. t. n.
Z. 8.0. W.F.J.L. z. ś. c. w. f. j. 1.
G. H. IŁ Ł. B. Z. g. h. k. 1. r. ż.

PyCCKÄH ÄSBYHA.

ílponMCHblfl ÓyHBW.

A. E. B. T. J. E. Ж. 3.1. H. K. X M.
H. 0. IL P. G. T. Y. $. X. fl. ЦI. III.
Ifl. E. LL B. L. 9. 10. H. 0. V. fl.

By& Majibia.

a. 6. b. r. p. e. je. 3. i. h. k. je. m.
h. o. n. p. c. T. y. $. X. p. b. ni. m.
rB. BI. b. L. 9. io. a. 0. V. n.

SyKBBi parpykaiiiOTfijr Ha r.1 a6hlie.t. e. Tamå, kotopbih OT;r,i.iLiio BMroBapiiBaiOTca, h сor a e uł i h, t. e. Taxis KOiopiM ne BBiroBapHBaiOTCii Cea'B noMomn rnacHBixs. Kpoari; ptiixb na-SOßSTCS BB pyCCKOMB HSBIK'Ê T. H. n 0 J y r .! a 0 II BI il OyKBB

rJiaCHbliL

A. 0. Y. 9. LL EL. I. a. o. y. 9. bi. n. i
E. L. 10. H. e. L. ro. a.

FlojjyMacHbjfl.

E. L. fl. rB. B. H.

CoMacHbia.

BIIMJTH3C ó n m p t n 3 c
fl B $ 01P X K p b 0 o n r X K
piniinifl. p je a m ip.

SYLLABIZOWANIE.

Ba, be, by, bo, bu. Da, de, dy, do, du. Pa, pe, py, po, pu. Ta, te, ty, to, tu. Ma, me, my, mo, mu. Na, ne, ny, no, mi. Za, ze, zy, zo, zu. Wa, we, wy, wo, wÿ, 8a, se, sy, so, su. Pa, fe, fy, ib, fu. Ca, ce, cy, co, cu. Ka, ke, ky, ko, ku.

* * *

Ab, ap, am, ad, at, an, ez, as, ac aw, af. Ob, op, om, od, ot, on, oz, os, oc, ow, of. Ub, up, urn, ud, ut, un. uz, us, uc, uw, uf. Eb, ep, em, ed, et. en, ez, es, ec, ew, ef. Yb, yp, ym, yd, yn, yz, ys, yc, yw, yf. Aj, al, ej, el, oj, ol, uj, ul, yj, ij, il. Ag, al, ar, at, aż. Ok, or, ot, og, ug, uk, ur, ut. Eg, ek, er, et, ez, yk, yt, yż, ir, it.

* * *

G K JI Â 4 bl.

Ea 6e ôbi 6o 6y. Ja je sbi no ny. [fe]IIa ne nBi no ny. Ta Te tbi to Ty. Ma Me mbi mo My. Ha Tie hli, ho, Hy. 3a, se, bbi, 3Ó, sy. Ba, se, BBi, bo, By. Ca, ce, cli, co, èy. T>a, $e (J)bi, $o, $y. Ja. ne, hli no, ny. Ka, ne, kbi, ko, ny.

* *
*

A6 an W an aT an ac as an aB a$. 06 on om os ot ou 03 oc on ob oij). Y6 yn yn yn yT yn ys yc yn vb yÿ. E6 en eM en eT en [s]e3 ec en es e$. BI6 luibim un LIT ŁIH LI3 LIC HnLIB LI$. AÖ ans en enn on oïl yn yiL bih in mil. Ar aiL ap aï aæ. Ok op ot or yr. yn yp yT. Er en ep er es BIK BIT

* *
«

Ga go gu. Ra. re ro ry ru. Ka fan ku. Ła łe ly ło hi. Ha he liy ho hu. Ża *żeży źo* żu. Au aż aś at aw. Eń eż eś ew. Yń yż uż. Iii iś ió. Op oń oż oś oć. Uli uśjuć. Ach az asz adzadż acz. Yrz ysz ydz. Cha che chy cho chu. Cza cze czy czo czu. Sza sze szy szo szu. Szcza czcze szczy szczo szczu.

* * *

Aja bje bjo bju. Wja wje wji wjo wju. Pia pie pio piu. Zia zie zio ziu. Mia mie mio miu. Sia sie sio .siu. Nia nie nio niu. Cia cie cio ciu. Dia die dio diu. Tia tie tio tiu. Czja czje czjo czju. Szja szje szji szjo sziu. Wija wije wiji wijo wiju. Lija lije liji lijo liju, Mija iniji mijo miju. Nija nije niji nijo niju. Sija siji sijo siju. Czyja czyje czyji czyjo czyja

Pa ro ry. Pa po pe pti py. Ka ko Ky. Da ne hbi no ny. Xa xe xbi xo xy. Ma sæ sbi mo sy. Ahb a.3B acB aTB a.BB. Ejib esB ecB 6B. LIhB BI$B BICB. Hhb iicb. Oeb OHB 03B ' OCB OEB. YlIB yCB. • Ax ap ani a;iB an, 0x oni on. Yx yp ym ysB yn. Lip Bim bij. Xa xe XII xo xy. Ia ne mi no ny. IHa nie nin mo my. lija me mn mo my mBi.

* * *

Ea ô è (ié óio. Ba bP Be BIO. Ha *ni* ne mo. 3a si se 3K). Ma MÈ MO MIO. Ca cP ce CIO. Ha nt ne mo. lia nP ne mo . *Ja* ■ se mo. Ta t ¿ Te TK). 11 ÞЯ nne nan ÉBK u Ulna nine man niBio. Bia sie ' bíii bü o >. Mía Mié) M LÍH MÍK). Hin nie ’ nin piio. Cia cíe ein ciio. W nie nin mío.

WYRAZY JEDNOZGŁOSKOWE.

Dom dym duch dar syn wnuk znak płacz, płaszcz słuch stuk snop tron wosk most post sierp funt oś pień cel chmiel raj.

Cień sieć cześć gość kość złość pieśń myśl dzień kadź gwoźdź Rzym grzyb krzyk wieprz wóz sól rój róg rów dwór mózg ser klej śmiech śnieg grzech dziad las ślad chrzan ząb mąż sąd żąć sęk zięć rzęd część garść garb sen mech brew "wjazd.

Bal cedr laur żółć deszcz śledź "lgnąć wąs wstyd wzrost brat brać dach krew kurz rok los rzecz szczyt stół kwiat chleb luk klucz świat. Smak owoc krzyk krzyż słup bas pułk lew war maj byk wilk rak.

CJIOBA 0£H0CJ10WdH.

JOMS JHMS jyXS iaprL CBIBS ebves shoes nnaus niams cnyxs CTyKS CHOITB TpOHS BOCKS MOOT boot's cepns $yBTs ocs hobs H'kis XMkis pan.

Tins Ci>TS BOOTS rOCTS BOOTS 3JOCTS H&CHS MBICBB seas Kajs rBOB^S. PsiMS rpil6s KpiIKS SOUP'S B03S COBS poll POT'S POE'S TJBOpS Rios's Osip's Kieft CMhxs oirhrs rphxs ftlis'B rhos cuh^s xpfeas 3y6s Myss eyas scots oyus 3bts pass hoots ropoTs ropss cobs moxs OpoBs BSfejS CsfejCB.

Eans Kejps .loups ®eos soikss eejTBSB USTByTS yes CTSI^S POOTS OpaTS OpaTB KPOBS KPOBB BESTS T POKS BeiBS BOpXS CTO.IS HB'&TS xahOs jyKS kbiohs Miips. Bayes niojs Bonus KpeoTs ctob6s Caos HOIKS BOBS Mail f)EIKS BOTES pa KS

WYRAZY DWUZGLOSKOWE.

i.

I-skra trą-ba sza-bla po-ściel ska-ła łó-dka że-bro wi-dły Wiedeń o-kno climu-ra gnia-dy kradzież pla-ma wy-spa u-clio wę-giel wil-goć mia-sto sio-stra Zbi-gniew cze-pek smo-ła bab-ka ząb-ki Jerzy porn-pa wiedź-ma bi-twa Lublin oł-tarz cheł-my żoł-nierz i-mię wę-górz pło-mień zi-ma pszczo-ła sia-110 ka-mień krze-mień ło-kieć zorza mie-dza wa-pno fu-tro żni-wo.

3.

Sio-dlo ła-źnia ry-nek gru-dzień szczu-pak bru-kiew mło-dość zi-mno li-czny skó-ra pra-wo mi-gdał wnu-czki wdo-wa ja-rżmo szu-waks wrze-sień wie-czny mę-drzec oj-czym wto-rek pię-ta pszczo-ła ło-kieć żądło pi-ła księ-życ wlo-ką stru-mień ra-mię czer-wiec wil-goć.

CJ10BA ABYCJIO^Hbm.

1.

H-CKpá ipy-óá cá-6aa ao-CTéaB caa-aá aój-ua pe-6pó Bá-aBi. Bi-aa ok-hó Ty-aa raé-jóã Kpa-wí» aa-iaó ó-CTpoB^{r}B y-xo ý-roaa Baá-ra ró-poya ce-CTpá Cbií-raeBB ae-néna cmo-aá óáó-aa sýó-Kii E-rop'L aa-cóci, sijB-Ma óií-TBa cfc-Aaó Jio-óaáH'B aa-iápa iMé-MH coa-sán» á-Ma f-ropa aaá-Ma 3ii-Má aae-aá ci-ao Rá-MenL jió-kotl sa-pá Me-3Ó É3~B^{r}icTB aíy-óa 3KIIÉ-BO.

2.

C'l-jaó 6á-aa Oa-sápi ae-Ráópa mý-Ka ópró-KBa ió-hoctb caý-ata mbó-riã iró-sta sa-KÓH'B Maa-jáaa Baý-w Bjjó-Ba É-ro Ba-iwá cea-Táópa BÍ-BHBIII My-JipélJ'B ÓT-WMB BTÓp-HiiK^{r}B na-Tá aae-aá aó-KOTB ró-aó ria-aá ay-aá Bae-aýn» py-aéã nae-aó íió i-ib Baá-ra.

3.

A kto tam? Ma-ma, To wi-na mam-ki. 0-to tam sto-i Jan z ma-mą, a tam wójt. Nas tro-je. Ka-sia no-si Ja-sia. Wą-sy u ko-ta są sza-re. Ja my-jęrę-ce. Gąb-ka ro-śnie w mo-rzu. &ę-si nagó-rze. U te-go go-ścia ta-kie gę-ste brwi. To pu-sty po-kój. Ta po-wieśó mi się po-do-ba, Pio-truś za-niósł pa-pie list od cio-ci. Gę-sta mgła po-kry-ła po-la. Je-go żo-na nie dłu-go ży-ła, Zi-rna by-ła cie-pła. Rze-ka Wi-sła węż-sza niż Woł-ga, Jak pań-skie i-mię? Pies ka-czkę przy-niósł.

WYRAZY TRÓJZGŁOSKOWE.

i.

Wierz-cho-łek ja-go-da fa-bry-kant mę-czen-nik nie-na-wiść sza-rań-cza rze-szo-to je-zio-ro szcze-ci-

3.

À kto TaMT? Má-ia. 9-to BH-iiá MáM-KH, BOTT> TaMB CTO-IÍTI» H-B CŒ> Má-Mofi, a TaMi» bohtb. JIacT> Tpó-e. Ká-TS hó-chtb Ba-ino. Y-cbi y KO-Tá ci-pBie. H mó-io py-KH. Py-ósa po-CTöTi) bb MÓ-pi. ly-cn na ro-pi. Y o-TO-ró tó-cth Ta-KÍs ry-mi-a ópó-BH. 9-tó ny-CTá-a KÓ-Msa-Ta. 9-ia hó-béctb muí; spa-Bni-ca. Ilé-Ta no-HÓCB, na-nt uticb-mó otcb Të-Tii. ry-CTÓñ Ty-MáHi> ho-kpbltb ïio-æh. E-ró æe-Hà ne w-ro rá-ia, 3n-Mà óBi-aa Te-™. PÈ-Kà Bé-câ ÿ-aæ Bóa-rn. KaKB Bà-nie é-ms? ílec'B y-TKy npii-iiecT.

CJ5OBÄ TPEXCJIOHiHbîa

1.

Bep-inÉ-iia Bsa-ií-MiiocTB $a-ôpE-KàHTI» My-ae-HIÏKT» Hé-Ha-BIICTB V pan-nà - pi-me-TÔ é-se-po me-TÉ-na

na ró-wni-na ną-dzie-ja głę-bo-kość za-da-nie u-shi-ga lekarstwo War-sza-wa na-tu-ra po-stę-pek pie-cho-tny le-hi-wy mie-szka-riie Zbą-wi-ciel pu-sty-nia wy-ma-gać roz-są-dek ka-le-ka go-rącz-ka że-la-zo o-szu-kać ko-la-no po-to-mek roz-bój-nik na-czel-nik ku-kuł-ka bo-ga-ctwo wza-je-mnośc na-gro-da nie-szczę-ście prze-kąska ki-taj-ka łu-pi-na spa-dzi-stość al-tan-ka pa-zu-cha po-de-szew cie-mno-ta pie-cza-ra wo-do-spad mi-nu-ta pa-stwi-sko so-bo-ta ro-dzi-na ma-co-cha następ-ca gor-li-wość.

2.

Ja daję ba-bie bo-bu. Za-wo-łaj na ma-mę. Ja wi-dzę ka-szę. Ja mam bia-łe zę-by5 a nie-bie-skie o-czy. 0-ni le-że-li na po-dło-dze. 0-na ma czer-wo-ne u-sta. Od-daj mo-ją pił-kę, o-na ci nie jest po-trze-bną. Ja-sny po-ra-nek, o-twórz-cie o-kno.

pa-BHH-Ha na-je-w ray-óa-ná sa-^á-aa y-CÆÿ-ra ae-Kóp-ciBO Bap-A-ba npn-pó-aa no-ciy-noKL hè-xôt-HBÏ0 jè-hk-bhh æiî-M-me. Cna-cÉ-TeiB ny-CTBi-Hs Tpé-óo-saTB pas-cy-aoK'B Ka-jrÊ-Ka ro-pâq-Kà æe-ÆÊ-30. OÔ-Ma-HyTB KO-ÆÊ-HO HO-TÓ-MOK pas-óóñ-HWB Ha-náiB-HHKi» Ky-Ky-nffia óo-ráT-ciBO Bsa-É-MHOCTB aa-rpá-ja ne-caá-CTBe sa-icy-caa KE-Tán-Ka me-jy-xá spy-Tii-sna óe-cíyi-Ka ná-3y-xa no-jó-nisa Te-MHO-Tà ne-mè-pa Bo-jço-nà^ MH-ny-Ta^ hèct-ÔH-me cyó-óó-ia ce-MéÊ-CTBO mé-hh-xa Ha-cib-jHHKE y-cép-^ie.

2.

H ja-ió óá-ób 0O-ÓBI. 3o-bh Ma-Mà-nry. H BH-æy Kà-niy. Y-Me-HÉ ôÈ-iH-e 3y-ÓBi, a ro-xy-ÓHe ria-sà. O-he ie-æà-jiH Ha HO-jy. Y-ne-à à-jiLi-a ry-ÔH. ^Oi-san moh mê-hhke ohe Te-óí ne ny-æeHE. ScHO-e yT-po, OT-BO-pii-Te o-KHÔ. Oi-Kÿ-sa bh

Zkąd wy i-dzie-cie, ja i-dę. z da-le-ka, ztąd nie wi-dać. Mą-dre sło-wa są droż-sze od stro-jów. Bab-ka by-la u dziad-ka . i wi-dzia-la tam o-braz. Lu-bię ba-wić się z dzieć-mi. My-śmy się da-wno z wa-mi nie wi-dzie-li. Kie-dy po-jedzie-cie do mia-sta weź-cie mnie z so-bą. Na po-lu ro-śnie kar-to-fel. Ten chłop-czyk nie jest wiel-kie-go wzro-stu. Pa-jąk zła-pal mu-cŁg. Mój wu-ja-szek po-je-chal do mia-sta i po-da-ro-wal mi ku-fer z roz-ma-i-te-mi rze-cza-mi i o-braz-ka-mi.

3.

Na tej stro-nie rze-ki w wy-so-ko-ści bu-ja-ją kru-ki i wro-ny. Z mo-rza n-no-si się wil-go-tny wiatr. Ten dom, do któ-re-go przy-cho-dzą się u-czyć, zo-wie się szko-lą. W szko-le jest na-u-czy-ciel, któ-ry mię u-czy. Ja też bar-dzo

H-^é-Te? H H-sÿ h 3t ja-ié-Ka. Ot t Clö-Äa He BH#-HO. Ym-HŁI-H pi-HM jo-pó-JKe Ha-pÉ-;a;a. Bà-ôyni-sa y jè-;iyni-Kii ÓBi-já a BÉ<Ê-Jia t h mt Kap-TH-Hy. H ÆIO-ÔÆK) Hr-pàTB CT JÎjTB-MH. MbI CT BÙ-MH fta-BHÓ He BH-jà-jHCB. Kor-;nà bbi no-Oe-Te BT rÔ-pOftT, TO B03B-MH-Tê Me-HÊ C C0-6Ó-10. Ha ho-sè poc-TéTT Kap-TÔ-$eiB. 9-TOTT MàjIB-HHKT H6 Ó01B-nià-ro pô-CTa. Ila-ÿKT nôn-MàiT Mý-xy. Mon já-sa y-í-xaiT bt ró-pój¡T h no-^a-pÉJiT mhè cyn-aýKT ct pà3-HBI-MH Be-mà-MH H Kap-TH-Ha-MH,

3.

Ho TÓH CTO“PO"HrI pÈ-KH, BT BH CO-T'I, BBIOT-CÆ BO-pO-HBI H BO-p Ct Mô-pa He-cëT-ca CBi-poñ BÎ-TepT, 9-TOTT $OMT, BT KO-TÔ-pBIÏÏ H XO-æÿ y-HHTB-CÆ, na-SBi-Bà-eT-ca hikó-10- io. Bt hikо-iè ecTB y-nii-Teis, KO-TO-pBIH Me-IIS y-SHTT. IÎ0-3-T0-N

sza-nu-ję i ko-cham na-u-czy-cie-la mo-je-go. Bóg wi-dzi, co ja ro-bię; Bóg sly-szy, co ja mó-wię; Bóg wie, co ja po-my-ślę. Nic się przed Bo-giem u-kryć me ino-że. Pan Bóg ko-clia lu-dzi do-brych Wszy-scy In-dzie po-win-ni się ko-chać wza-je-mnie. Ko-cłiaj Bo-ga na-de-wszyst-ko, a bli-żnie-go swe-go, jak sie-bie sa-me-go.

WYRAZY WIELOZGŁOSKOWE.

Nie-przy-ja-ciel, u-przej-mość, szy-der-stwo, sio-strze-ni-ca, pra-bab-ka, szcze-rośó, zmar-twych-wsta-nie, dru-kar-nia, wy-ku-py-wać, kró-le-wicz, rol-ni-ctwo, ob-da-rzyó, po-nie-dzia-łek, za-rę-czy-ny, roz-rza-tność, kor-res-pon-den-cja, pa-sier-bi-ca, zwia--sto-wa-nie, wy-o-bra-źnia, roz-tro-pność, czwo-ro-kąt.

---

a (PieiiB y-sa-æà-io m jio-ójió cbo-e-rô y-aii-Te-ja. Bon bh-^httb, hto a ji-aa-io; Bon cjBi-innn, aro a ro-BO-pió; Bon sHá-en, hto a jý-Ma-io. Hïï-hto ne Mô-æen on Bo-ra y-apúTB-ca. Po-cnósB Bon aró-ónñ só-ópLixi» Jio-séñ. Bcè aró-in ■ âoj-skhbi jio-ôÉTB jpyn apÿ-ra. Jio-óh Bó-ra óÓJB-nie Bce-ro, a (MMHa-ro CBO-e-ré Kam ce-ôa ca-Ma-ro.

CJ1OBÄ МНОГОСЛОЖНЫЯ.

ïïe-npPâ-TeiB, hph-bè-tjh-boctb, Ha-CMrÊ-ni an- BOCTB, n je - Màa - HH-npa-óà-óyni-Ka, ot-kpo-bóh-hoctb, boc ićpe-ce-HBe, TH-no-rpà-(j)ia, BH-Ky-naT na-pé-Biim, se-Mje-yfi-jie, o-^a-pim, no-He-jfi jb-hhkt, 0-ópy-aé-HÍe, pa-cro-HH-rejE-HOCTB, ne-pe-HH-CKa, naj-aé-pn-pa, ôja-ro-BÈ-me-Hie, Bo-o-6pa-àté-Hie, r6ja-ro-pa-3ÿ-Mie, qe-iBi-pe-y-rÓJB-HHKTb.

ĆWICZENIA W CZYTANIU.

Mło-da mysz-ka po-wie-dzia-ła do sta-rej: „Jak-że nasz go-spo-darz jest zły i ską-py! Spro-wa-dził ko-tów, za-sta-wił wszę-dzie pu-łap-ki i- wszy-stkie-mi spo-so-by chce nas zgu-bić. A po-trze-bu-je-my to wie-le? Ka-wa-łe-czek ło-jo-wej świe-czki, krom-ka chle-ba, dwa trzy ziarn-ka — a ju-żem sy-ta.“

— Masz shi-szność, odpar-ła sta-ra mysz: „Każ-da z nas po-trze-bu-je nie wie-le, ale nas za wie-le:“

*
*

Wło-ścia-nin wiózł wóz z sia-nem, a dru-gi go spo-ty-ka: Wi-tam! Wi-tam! A co wie-ziesz? Drze-wo. Ja-kie drze-wo, kie-dy ty maszsia-no. Je-że-li więc wi-dzisz, że sia-no, po co się py-tasz.

ynPAÏKHEHm BL 4TEHIW.

Mo-ao-sa-amm-Ka caa-sa-aa CTa-poô: „Kao 30ÆL u CKyni» iianiL X0-3Ê-HHLÎ 3a-BëÆL KO-TÖBT, Ha-Cï BMI Be-33^ MBI-ine-lÓ-BOKT M BCa-ae-CKii xó-aeTL nací no-ry-ÔiiTt, A MHÔ-ro an HaML Hÿ-BHO? Ky-có-« CaJL-HOH CB^l-KH, KÓ-pO-W xaiô-pà, w Tpn 3ëp-HM”inKa „botl a h ciï-Ta.“

— „IIpà-Bsa TBO-ś, o-TBÈ-aà-aa CTà-pa-a мышь. Kás-jofi h 3l nao iiy-aaio ne MÉp-ro, sa nao to mhó-to!“

%*•»

My-JEÉKL BO3L CÈ-Ha bo-sotl, a Spy-roH eMy sa BCTpi-ay: 3so-pô-bo! A wó Be-3ëniB? Æpo-Bà. Ka-ida spo-Bà? bAib y Te-6â ci-no? A KÔ-an BiHnniB wo cè-ho, Tao sa-alML h cnpa-mn-Ba-emB?

—Wte-dy do-pie-ro nasz chło-pek po-dra-pa-wszy się po gło-wie, po-my-ślał so-bie: Pra-wda, po-com ja się za-py-ty-wał?

* * *

Pię-cio-le-tni To-ma-szek przy-mierzył raz na gło-wę oj-cow-ską czap-kę i są-dzil, że się stal wiel-kim czło-wie-kiem. Czap-ka, my-śla-la i-na-czej, wla-zła wiel-kie-mu czło-wie-kowi na sam nos; a-le To-ma-szek te-go nie wi-dział. Wziął w rę-ce długi kij i jak naj-po-wa-żniej cho-dzil po u-li-cy.

Żo-ba-czył to są-siad z o-kna i za-krzy-czal za mm: „Hej, ty, czap-ko! Co ty wy-ra-biasz? Gdzie ty na-sze-go Tom-cia cią-gniesz?

—To-rjjà tôjib-ko My-MKT HanrB, no-ae-càBi) sa-TBi-jiÔKB, no-sÿ-Mann npo ce-óá: a bèsb h npà-Bja, jan, ne-iws a cnpa-mn-BaÂ?

* * *

ÜS-TÏÏ-Jli-THïï OÓM-Ka HpM-MÍJ-puTB pasn na rô-Jo-By OT-nÔB-CKyio man-ay h pas-cy-ailin, nro oifb CTHJI'B ÓOjTB-HIHMB ne-ÆO-BÈ-KO IIIan-Ka, bifjiho, jy-Ma-aa É-sa-ne h ai-sna óojB-mó-My ae-ao-B^-Ky Ha ca-MLïH hocb: ho OôM-Ka ne sa-Mi-WTB é-TO-ro. Ohb b3h.tb bb py-sn SMH-Hyio nawy n npe-Baæ-no ot-npà“BM-ca no y-nn-iS.

y-BÉ-SÈJ!» O-TO CO-CijB H3B 0“ Kna M Kpń-KHyjFB e-My bcjièâb: ,.9n, tbi, man-sal Mto tbi to st-ąa-emB? Ky-sa tbi na-nie-ro Oóm-Ky Ta-mnniB.“

1. Świat.

Niebo jest okryte obłokami. Ptaki latają w powietrzu. Ryby pływają w wodzie. Na ziemi znajdują się: góry, lasy, pola, zwierzęta, ludzie.

2. Niebo.

Niebo otacza ziemię. Ziemia obraca się około słońca. Słońce świeci ustawicznie, chociaż chmury nam go zasłaniają i wydaje światłość blaskiem swoich promieni. Światło sprawuje dzień, przeciwnie ciemność sprawuje noc. W nocy księżyc świeci i gwiazdy błyszczą się. Rano zorza wstaje i robi się świtanie.

3. Ogień.

Ogień świeci, pali i obraca w popiół co się weń włoży. Iskra, która się wydobywa z krzemienia za pomocą stali, zaświeca zapałkę, a ztąd świecę, albo drzewo i wznieca płomień albo pożar który pochłania domy.

Dym wznosi się w górę, zawiesiwszy w kominie, obraca się w sadze. Głownia powstaje z drewna gorejącego. Na ostatku pozostają się tylko węgle i popiół.

1. KH p K

HéÓo noKpÚTO oóaaKŚMH. Ht męh jiótóiotb uo BÓ3jtyxy. Pl ióbi nsasaioTB bb BOfli. Ha se-mæ Æ HaxÓAsica: rópti, sicà, nosa, 3Bipn, sïÔAn.

2. H e 6 o.

HéÓo OKpyatáeTB seiisíó. Bensá oópanjáeT-CH BoapyrB cósHpa. CósHije cbbthtb óesnpe-CTásHO, XOTH TVffl CKpiJIíálOTB eró 0TB HaCB, n npoH3BÔp;nTï> cbítb óśćkomb cboúxb syaéfí. Cbítb npoHSBÓAHTB flent ; nanpÓTHBB totó reMHOTá nponsBÓjíHT'L hohł, Hówio cbíítht b MÍCíIIJB H ÓseCTíÍTB 3BÍ3AM. YTpOMB 3<IH0MÓ-eTCH sapá a pascBiráeTi,.

3. 0 r ó h b.

OrÓHB cbíthtb, hokötb h oópaipáeTB bb né-nesB Bcë, aro bb neró ópócHTB, Hcnpa, kotó-paa M3BSCRáeTCíi h3b KpéiiHH nocpé^CTBOMB dá-sn, saatnráeTB cípnyio cnÉraKy, iiotómb cBÍqy HSH HOHtápB, EOTÓptlñ OÓXBaTHBaeTB AOMá-^hmi> HOAnmiáeTca BsepxB, h 3aflép?KHBaacL bb Tpyóí, oÓpaipáeTCH bb càæy. Posóbhh ecTŁ ocTároKB He cobcímb croplßniaro sépeBa. Ha-kohóęb ocTaíÓTCH tósbko yrsn h nénesB.

4. Powietrze.

Wiatr tęgo wieje, podnosi kurz i popędza chmury. Burza obala i łamie drzewa.

5. Woda.

Woda wytryska ze źródła płynie (zwolna) w strumieniu; stoi w jeziorze i stawie.

Rzeka ma brzegi. Morze tworzy brzegi, odnogi, przylądki, wyspy, półwyspy, przesmyki i ma skały.

6. Obłoki.

Z wody wznosi się para, ztąd powstają obłoki i mgły. Z obłoków kropi deszcz, padają grady i śnieg. W dżdżystym obłoku, naprzeciw słońca postawionym, pokazuje się tęcza. Woda zmarzła staje się lodem, rosa zmarzła zowie się szronem. Wyziewy siarczyste sprawiają grzmot i błyskawice.

7. Ziemia.

Na ziemi są wysokie góry, obszerne doliny, wklęsłe jaskinie, równe pola, ciemne lasy.

4. Bó3ayXK

BÍTepi. cïïjil ho syeTi», noflHHMáeTL iihæl *u* HaHÓcHTi. Tyw. Bypa onpoKńflMBaeTŁ n ao-MaeTŁ AepĆBŁH.

5. BoAà.

Bo¡lá BLITGEaeTTi II3B HCTOHHMKa, CTpyÚTCH bœ> pynti; ctoiît b bï> Ó3ep£h npyfli.

Pfed EsrÊeTTE. óeperá. Mópe oôpasyeïs óeperá, sajuÍBEi, meich, ocTpoBá, noayocTpoBá, nepeniénKH n mrÊeiB CKá.iLi.

6. 0óJiaKà.

IIsb BOflú noAHHMáioTca ncnapéms; bbb HnxB oópásyiOTca oóiauá a TyMáHu. Hsb oósa-kóbb jilctcíi AOJELE, ná^aeTB rpajíB n n,nëTï> esta. Bb AOżKAeBÓMŁ óójiairh, Haso^óipeMca: npÓTMBB corana, noKasiJBaeTca pàflyra. SaMëps-inaa BOflá oópasyera. Jtëfli., saMëpsmaa poca riasH-BáeTCH HïïéeME. CipHBie napń npon3BÓASTŁ rpOMB H MÓJEHÍK).

7. 3eR0Jia.

Ha 3eMjrfi naxó^aTca bhcókíh rópn, oómóp-hhh floxïÏHH, rjiyóÓKÍa neipépu, pÓBHŁia noiíi TëMHHe jrhcá.

8. Człowiek.

Mężczyzna jest najprzód: dziecięciem, potem chłopcem, młodzieńcem, dorosłym mężem i nakoniec starcem. Płeć żeńska: dziewczynka, dziewczyna (panna), kobieta, baba, staruszka.

9. Członki ludzkiego ciała.

Na głowie są: włosy, które się czeszą grzebieniem; dwoje uszu, skronie i twarz. Twarz obejmuje: czoło, oczy, nos z dwoma nozdrzami, usta, policzki i podbródek.

Język i podniebienie otoczone są zębami w szczękach.

Oko, w którem jest białko i źrenica, jest okryte powiekami i brwiami.

Ręka ściśniona zowie się pięścią, ręka rozwarta nazywa się dłonią.

Wielki palec z czterema innemi palcami, stanowią koniec ręki. Każdy palec ma kłykieć i paznokieć.

W. Zmysł y.

Człowiek ma pięć zmysłów: wzrok, słuch, powonienie, smak i dotykanie. Oko widzi far-

8. Человѣкъ.

HeaoB^KB, Myaiańiia ÓLinácTB cnepBá snia-AĆHĘeMB, HOTÓMt OTpOKOMB, K)HOHieK), BSpÓCJEIN MyateMB a naKOHĆĘB ci’apHKÓMB. JKéHCKifi noai>: sfeoBKa, afeynnta, «íÍBHua (óapHinHs), ;KĆiiipnna óáóa, ciapyxa.

9. MjieHbi MejiOBt^ecHara Ttjia.

Ha roaoBÍ ecït Boaocá, KOTÓpae pasaé-caioTca rpéÓHCMB, jw yxa, bhckjí h jinije. Jliape cocTaBjińiOTB: jioób (aeaó), raasá n hocb CB AByMá H03ÄPHMH, pOTB, (yCT¿), IĘČKH H üOflÓO-pÓflOKB.

Hsúiíb a hcЂo OKpyaæiiù syóáMn bb aéjno-CTHXB.

Pjia3B, BB KOTÓpOMB óíjjiókb H SpaqÓKB noKpEffiáeicíi ptcai'maMa a ópoBHMn.

CaaiTaa pyitá na3KffiáeTca syaaKÓMB, pa3Ó-rnyTaa pyi;á Ha3MBáeTcs Jíá,u,OHMO.

Boatmófi nájiens cb aeTupBMá npówaa náatn,aMH cociaBJiáeTB kkctb pyKÚ. Káatflsifi náaeijB bmíctb cocTàBBï n aóra.

10. Ч ў b c T b a.

HeaoB^KB BM’ËeTB naTB ayBCTBB: spfeiie, cxyxB, oóoi-iáaie, BKycB a ocasáiiie. PaasB bb-

by i rozróżnia białe od czarnego, zielone od błękitnego, czerwone od żółtego. Ucho słyszy dźwięki, głos i słowa. Nos wącha zapachy. Język smakuje, co jest gorzkie lub słodkie. Ręka rozeznaje przez dotknięcie ilość i jakość rzeczy, co jest gorące lub zimne, wilgotne lub suche, twarde lub miękkie, gładkie lub chropowate, ciężkie lub lekkie.

Bajki i powiastki prozą.

WIATR i SŁOŃCE.

Pewnego razu słońce i gniewny północny wiatr, rozpoczęli spór o to, kto z nich silniejszy. Długo sprzeczali się, aż nakoniec, postanowili spróbować swoich sił nad podróżnym, który wtenczas jechał konno po wielkiej drodze. „Patrz, “wyrzekł wiatr: „jak ja na niego wlecę, zerwę z niego płaszcz!“ Powiedział, i zaczął dąć co siły. Ale czem więcej

Æ0ïb rçB'ÊTà 0 pasinuáeTB 6'Êioe otb uëpHaro, 3ejiëHoe otb roiyóáro, Kpácnoe otb JK&rraro. Yxo ciiini0TB 3ByK0, tôiocb h ciosa. Hocb oóoHŚeTŁ 3ánaxs. Psúkb BKyriieaïB, uto rópt-KO 010 clavito. Pyiíá y3HaëTB ocasánieMB ko-ińuecTBo 0 KáuecTBO BeiĘĈtł, uto ropáuo 010 XÓIOAHO, MÓKpO 0JI0 cyxo, TBëpAO 010 MíÍTKO, riá^KO 010 niepexoBaTO, Taateió 010 ien;ó.

5ACHH M PA3CHA3BI BL ПРОЗѢ.

B’BTEP'L aCOJIHĘE.

Oyriâæ/iyi cóiHue 0 cep^iÎTtiii BfrrepB sa-líala CnopT. O TOMB, KTO 03B H0XB CŁIlLHĔe. Jlpiro cnóp0i0 o mi 0, aaKonepB, pfanźancB no-MÍpsTBca C0iaM0 Has'B nyieniécTBeHnaKOMB, KOTÓpilS BB ŚTO CaMOe BpÓMH íxaiB BepxÓMB, Ha óoitnióflt AopórÉ: IIocMOTpii. CKa3àiB bÍ-TepB KaKB a naieuy na aeró; miít omb copBy cb aero niam,B! CitasáiB—0 aáuaiB ÆyTB, uto óúio Moua, Ho uímb óóiíe crapáica BÍ-

męczył się wiatr, tem bardziej podróżny obwijał się w swój płaszcz, mruczał na niepogodę ale jechał co raz dalej i dalej. Wiatr się gniewał; srożył, osypał biednego podróżnego deszczem i śniegiem. Przeklinając wiatr, podróżny nadział płaszcz na rękawy i przewiązał się pasem. Wtedy wiatr sam się przekonał, że płaszcza zedrzeć nie zdoła. Słońce widząc niemoc swego współzawodnika, uśmiechnęło się, wyjrzało z za obłoków, ogrzało, osuszyło ziemię, a zarazem i biednego zmarzłego nawpół podróżnika. Uczuwszy ciepło słonecznych promieni, orzeźwiał i błogosławiąc słońce, sam zdjął swój płaszcz, zwinął i przywiązał do siodła: „Widzisz,“ wyrzekło wtedy łagodne słońce do srogiego wiatru: łagodnością i dobrocią, można wskórać daleko więcej niż gniewem.

MIASTECZKO i OLBRZYM.

W lesie stoi miasteczko, z wieloma ulicami. Żyje w tem miasteczku naród pracowity, chociaż bardzo mały. Od rana do wieczora ciągle zajęci, chodzą i biegają za rozmaitemi czynnościami; tylko jedni staruszkowie siedzą w domu, i niańczą małe dzieciaki, i karmią

TepB, tśmb Eponge 3aKyiHBaJiCH nyTeinécï-BeHHHKB BB CB0H MaipB: OHB BOpMJIB Ha HO-rófly, ho 'fixajib bcö ^ájituie h fláituie. B-ßrept cepAÚJicH, CBnpiu&B, octinaxB óí^naro nyæ-HHKa ÆOJKAëMB H CHÈfOMB. IIpOKJIHHàs Bpreps, nyTeinécTBeHHHKB Ha^SxB cboh HJiaajB Ha py-KaBa H HOABH3áxCH HOHCOMB. TyTÏ> yHîé B'ÏJTCpB h caMB yóŚAiMCH, HTO ne copBàït ewy Mama. Cóxnije biïah óescúxie CBoeró conépHHKa, yjiŁi-ônÿxocB, BÚrjiHHyjio h3b sa oÓJiaKÓBB, oóorpi-JIO OCyiHMO BĆmJIK) a BM’ËCT’È CB t4mB 0 Ó4-AHaro nojiysaMépinaro nyTeniécTBeHHHKa. IIo-nÿcTBOBaBB Tenaoiy cojihćhhbixb Jiyqén, ohb npioóospńjiCH, ÓAarocjiOBMB cójiHue, caMB chmb CBofi Maru.'B, CBepHyjB eró h npuBfisájiB kb cè-AJiy. Búahihbm, cKa3áao Torflà KpÓTitoe cojih-ue cepAÓTOMy irfirpy: KpoTOCTBio h AOÓpoTÓfí mó-h ;ho csfaaTB ropánflo óoffÉe, h4mb htêbomb.

TOPOAOFÆ h BEJPIKAITB.

Bb JTÈcÿ CTOÏÏTB rOpOßÓKB CO MHÓPHMH ÿ-jcHąaMH. JEhbötb bb ótomb ropo,ĘK4 napó^B bcö paóóaifi xoth h ónent MÓJndfi. Cb yæpà xo BĆuepa bc4 bb xaonoTáxB, xóahtb h fyfiraioTB no pási-IKMB AÍJláMB; OAHíÍ TÓJIBKO CTapHKÓ CH-AíÍTB flÓMa H HHHqaTBCH CB MáxeHBKHMH peÓá-

ich i żyją tutaj wszyscy w pokoju i dobrej zgodzie i wszystkiemi sposoby starają się pomódz jeden drugiemu. Zdarzy się, że który idzie na ulicy z ciężkim pakunkiem, zaraz przylecą do niego drudzy i pomogą mu, chociażby on ich sam o to nie prosił. Pewnego razu w tern miasteczku zdarzyło się wielkie nieszczęście. Był jasny ciepły dzień; staruszkowie wynieśli wszystkie dzieci na słoneczko. Nagle w lesie ukazał się straszny olbrzym i zaczął zbliżać się do miasteczka. Nie zdążyli się jeszcze mieszkańcy rozlecić, kiedy olbrzym nogą swoją prosto nastąpił na miasteczko i zniszczył znaczną jego część, a potem widząc przestrach ogółu, zaczął się nad niemi pastwić, niszcząc niepowstrzymaną teraz dłonią jedną ulicę po drugiej. Ale mieszkańcy nie zwątpili, chociaż wielu z nich przy tern zginęło; najprzód starali się ocalić dzieci, a potem setkami rzucali się na olbrzyma, wleźli na wierzch po jego sukniach, dostali się do gołego ciała i ostrą bronią swoją tak zaczęli go kłóć, że olbrzym zajęczał z- bólu i ze wstydem zaczął uciekać. Oswobodziwszy się od strasznego wroga, wszyscy zaraz się wzięli do odbudowania miasteczka i pracowali tak usilnie, że przez dwa dni miasteczko odzyskało poprzedni swój kształt.

TaMH: xoaaTB a itopxaTB hxb h ataßyTB TyTB bcé bb MiipÉ h flóópoMB coraàcia H BcáqecKH cTapáiOTca yroai/iàîL ÄpyrB Äpyry. CayuíiTca KOMy HflTŻ no yjmn/Ł cb ïàatëjioro HÓnieio, cefi-qacB noAÓ'Lryi'B kb iieiiy apyrie a iiocoóhtb esiÿ, xotá óbi ohb hxb o6b ótomb a ne npocHJiB. OflHáatAM bb ótomb ropo^KÍ. cayaiijiocB BeaÚKoe HecnácTie. Bbijib CBÉTaua, atápaifi sent, cTapa-Klí BHHeCJIJI BC/ÊXB Ma.HÍÓTOKB na CÓJIHLIIIIKO. B^pyrB bb jiíicy iioitasáaca cipániHuií BeaaKaHB a CTajiB noÄXOßtfTB kb ropo^Ky. He ycir&ia ata-; tmií pa30ÉatáiBca, khkb BeaaitaHB yate nóroii CBoéü HacTynájiB npáMO Ha ropo^oiíB a pa3py-hiimb 3HaaÚTejiLHyio nacTB ero, a sarÉMB, BÉ^a, KaKB bcé sacyeTHMCB, ohb ciajiB téhiútbch iiapB hiímh, yHHHTOJKáa neyitpoTÚMUMB nájit-ęcmb cbohmb OAHy yaaiiy 3a ßpyroä. Ho atare-an ne yHMBáaa, xoth XHÓrie H3b hhxb npa ótomb noraóaa; npeat^e Bceró oh¿ crapaancB cna-CTH flÉTéfi, a IIOTÓMB CÓTHHMH ÓpÓCHJinCB na Be-jiiiKána, BJIB3JIM BBepxB no HiáiBio ero, flOÓpa-ańcb #0 róaaro rÉJia a ocrpusiB opyatieMB cbo-iímb TaKB CTáaa kojiótb eró, hto BeaaKáHB 3a-CTOHáaB OTB ÓÓJIH 3 CO CTlílJOMB HyCTÚJICM 6É-ataTh. OcBoóo^ÚBnincB otb yatacHaro HenpiÓTe-aa, bcé rÓT'iacB ate np/inaancB CHÓBa OTCTpáa-BaTB ropo^ÓKB a paÓÓTajia thkb ycépriio, uto

Co to za miasteczko i jaki naród w nim zamieszkuje? I kto był tym olbrzymem? Olbrzym, to nikt inny, jak chłopczyk swawolnik. A co się tye.ze miasteczka i jego mieszkańców, to sam odgadnij; potem pójdź do lasu, popatrz na miasteczko i naucz się od jego mieszkańców pracować.

WSPANIAŁOMYŚLNA CÓRKA.

W Chinach jest starożytne prawo według którego każdemu, któremu dowiedziono jakie oszustwo, muszą być odrąbane ręce. Pewien mandaryn, zasłużył na tę karę, ale kiedy już ją chciano nad nim wykonać, córka jego wzięła na siebie obronę ojca. Przedstawiono ją monarsze.

„Wielki monarcho! rzekła: ojciec mój sprawiedliwie zasłużył na tę karę i musi być pozbawionym swych rąk. Otóż onę!“ dodała, podnosząc swe ręce, te ręce, wielki monarcho, należą do. mego nieszczęsnego ojca, One nie są w stanie dostarczać pożywienia dla jego rodziny; dla tego poświęca on je srogości praw, ażeby ocalić te, któremi utrzymać może siebie i swoją rodzinę. Cesarz był wzruszony taką dziecięcą miłością i przebaczył winnemu.

AHH népesB ˉ/isa ropp^ÓKB KpacoBàaca ohhtł bb npeatncMB bií^í- Bto ¿to 3a roposÓKB, h itaKofi HapÓßB BHÖMB atHBÖTB? H KTO ate BeSHKaHB?... BeXHKáHi, 9TO IIHKTÓ MHO ił KaKB Hläjy'HB M¿JIL-hmkb. A npo roposÓKB h eró atóreieS tbi caMB CMeKHn; 3aTÍMB hoæiî bb jiícb, nocMorpá na rópo/[ÓKT> h noymícB y atHTeaeä ero rpy^MTBCM.

BEJIMKO^yniHAH ßOHK

Bb KHTáí eCTB ApéBHÍîl 3aK0HB, no koto-powy .HOjIÍKIIÓ OTpyÓMTB pyK0 TOMy, KTO y.TH-HGHB Óy^eTB BB KRKÓMB jiiíóo OÓManí. Oäi'ihb MaH/tapÚHB sacjiyaiMB Ka3HB, Kor^á yate . xo-tíjih eë coBepnnÍTB na;[B iimmb, æohb eró npií-Haaa na ceóá onpaB^áTL OTpá CBoeró. Ilpe«-CTáBnaH eë rocy^apio.

,,BeJHiKÍÍi MOiiápxB.' CKasáaa oná, otóhb moíi no cnpaBe/taÚBOCTn sacjiyatÚJiB riaKasánie, h AÓJiateHB asniHTBCH pyi-tB cboíixb. Botb oui» npoMÓJiBnjia oná, nojpiMBB cboií pyKEt, ¿th py-kh, BeaHKÍfi Tocysapt! npsnasaeataTB sioewy ne-cnácTHOMy orny. Oh'K ne chocóóhk ßocraBJisTB npoiiMTàHÎe eró ceMéncTBy; n thkb ohb no^Bep-ràeTB MXB cTpórocTH 3aKÓnoBB, aróbi coxpa-HMTB TÍ, KOTÓpBIMM MOateTB IipOHMTaTŁ CeÓÓ H CBOë CeMČMCTBO/[1]' lÏMnepàTOpB ÓMJIB TpÒHyTB TaKÔK) flÍTCKOK) .WÒOBBIO H IipOCTHÆB BHHOBHar

NAJLEPSZA PRZYPRAWA.

Pewien książę, zaskoczony gwałtownym deszczem, podczas spaceru, zaszedł do pobliskiej chaty.

Dzieci rolnika pod ten czas siedziały za stołem a przed nimi stała miska z owsianą zupą. Zajadały one z wielkim apetytem i wszystkie były rumiane i świeże jak róże. Jakże można,“ zapytał książę rolnika: „jeść z tak widocznym apetytem tak nędzne jedzenie i być przy tern zdrowym, i kwitnącym?“

Rolnik odpowiedział: „To pochodzi od trzech rozmaitych przypraw, jakiemi okraszam jedzenie: „Po pierwsze: zmuszam moje dzieci żeby zarobiły na obiad pracą. Powtóre: prócz obiadu niczego więcej nie daję im jeść, by siadły do stołu głodne. A po trzecie, przyuczam je do umiarkowania, nie dając im łakotek i słodkiego jedzenia.

KOGUT i KACZKA

„He, miła kaczko,“ odezwał się kogut z urąganiem do niezgrabnej kaczki, która z trudnością dreptała do stawu, podczas kiedy on

JiyTIIIAH IIPHIIPABA.

OflB́HB KHH3B 3aCTHrnyTEJÍj npOMBHiiMT, floatflëMB bo Bpéiiíi nporýaitB, BantëJiB bb 6jiïï-atàa̋niyK) xúatBHy.

^Bt B 3eMjieflBj̋JBII,a BB ÓTO BpÓMH CBflBjIE 3a CTOJIOMB̦ 3 IipCflB H́BM3 CTOííjia nániKa CB OBCŚ-hhmœ, ćynoMB. Omi Ban cb óosbíbAmb aneni-TOMB, B BCÊ ÓB́IJIB CB'ËîKB, pyMíÍHM, KHKB pÓ3LI.

„KaiiB 9T́0 BO3MÔÎKHO,“ CnpOCÚJIB KHH3B seMJie/rSjiBBa: ,/ïsctb cb TaKHMB oseBiïflHUMB yjlOBÔJiBCTBieMB àæy rpyôÿïo núipy b bb to ate BpĆMH ÓHTB 3fl0p̍0BMMB 3 BBÏrrÿnjBMB?“

SeMaeflBaepB otbîbbuib: „śto nponcxó-flBTB OTB TpëXB pa3MHHŁIXB HpŚHOCTefi, KOTÓ-pHMB h upnnpaBiáio nanjy. Bo nepBUXB, h 3a-CTaBJItilO CB0BXB aBtČb 3aCJíyæ3BaTB oóBab TpysÓMB. Bo BTOpHXB, KpOSiB OÓBfla H HBBerÓ He flaró BMB Bctb, axs totò, hto6m ohb cafln-JIBCL 3a CTOJIB TOJIÓAHHMB. A BB TpCTBBXB S npiyiiàio bxb kb ysrBpeHHOCTs, ne flaBàs bmb JlàKOMCTBB B CJtàflKÓÎï BMipB.“ -

IIBTyXB n y TKA.

9fl Maias ýTOHKa,“ ciiasàjiB nti’ÿxB cb Ha-CmBh IKÖB HenOBOp̀OTXBB̈OH ʹyTICÊ, KÓTopas CB TpyAÔMB TanjnjiacB kb npyfly, Meatfly tBmb

z dumą obok niej postępował. „Ty, jak uważam, chodzić nie uczyłaś się u tancmistrza!“ Ale kaczka milczała i po cichutku wpłynęła na staw, do którego oni razem przyszli.

Nagle rozległ się wystrzał. Kogut się przeląkł, pofrunął do góry i upadł w wodę. Tu zaczął przebirać nogami, wyciągać szyję, bić skrzydłami po wodzie, że aż żal się zrobiło patrząc na niego. ,,O! mój mity kogucie, wyrzekła teraz kaczka, zręcznie pływając na około biednego koguta, „jak uważam i ty nie jesteś bardzo biegły w pływaniu.“

Nie pogardzaj tym, który ci nie sprosta w jakiej sztuce: może być, że on cię przewyższa drugą niemniej pożyteczną wiadomością.

ARTYKUŁY do CZYTANIA.

ZWIERZĘTA.

Na ziemi egzystuje niezliczone mnóstwo zwierząt; spostrzegamy zwierzęta w naszych mieszkaniach i na ulicach, w sadach i ogrodach, na polach i lasach; wiele z nich żyje

nans Ohs rópxo BHCTynáns pá^OMs cs Heio: „th, Kaits BHatv, xoshtb y TanpMéñcTepa He yqajiacL! Ho vina MOMàia n to no THXOHLKy cnycTHjiacL Ha npyss, ks KOTÓpoMy ohh npn-IHJIH OÓa BmSc TÍB

Bspyrs passâmes BiicTpśjis. II'ÈTÿxs mc-nyràicH, BSJierfjiB BBepxs h ynàxs bs Bosy! TyTT> oht> nánams paóÓTaTB HoráMH, BHTárn-BaTB HléíO, ÓHTŁ no BOS'S KpÚJIBflMH THEB, HTO stajiB ómjio na nero iiocmotp'Stb! „O moíí mh-jihíí niTyxs," CKasàaa Tenèpt bt> cboió onepesB yTKa, jióbko naaBaH BOKpyrs ó'Ks Haro nSryxà: „Kans BHaty, h th ne Bectwa iiCKyceiis bt> nmà-BaHBn!"

He npesnpaH Toro kto ycTynàeTB tc6S BS KaKOM'L-.THÔO HCIiyCTB'h: MÓateTB ÓŁITB, OHB npeBocxoflHTS Teóá bt> spyroMS ne Menie no-SĆ3H0MT> 3HàHÎH.

CTAïyj a m HTEHbft

MhbBthbih.

Ha aeMjrS cynjecTByeTs ôeswcjieiiHoe mho-æCCTBO æHBOTHHXS; MH BHflHMB MtHBOTHHXT. bs HàniHXi. atmnipaxs h na ÿ^apaxs; bt, ca-sàxs h oropósaxs, na noinxs bœ> micàxs,

w rzekach i jeziorach. Rozmaitość tych zwierząt nadzwyczajna, nadzwyczaj odrębne ich właściwości i ustrój cielesny. Więcej znane nam zwierzęta są:

1) Czworonogie. Te mają po cztery nogi: ciało jest pokryte szerścią; karmią swoje małe mlekiem, dla tego nazywają ich także mleko-ssącemi zwierzętami. Tutaj należą: zwierzęta domowe, jako to: koń, byk, wół, krowa, kozioł, koza, baran owca, Świnia, kot, kotka i pies; dzikie zwierzęta, żyjące zwykle w lasach, w których napadają na ludzi i na zwierzęta, jakie napotykają, a które stają się ich ofiarą: np. wilk, niedźwiedź, lis, lew, tygrys.

2) Ptaki. Mają po parze nóg, i prócz tego po parze skrzydeł; latają w powietrzu; ciało ich pokryte pierzami; znoszą jajka, z których wylęgają małe. Do nich należą domowe nasze ptaki: kogut, kura, gęś, indyczka; ptaki śpiewające: słowik, kanarek, skowronek, drozd, kukułka; ptaki drapieżne które żyją na skałach, na wysokich drzewach i w zwaliskach, zkąd napadają na swoją zdobycz np. orzeł, kania, jastrząb, sowa.

MHÔris 03B H0XB 2K0ByTB BB ptlîâXB 0 03êpaXB. BecBMá pa3H00Ópá3HH 9TJI >kkbothhh; BectMa paSJIEraHMH 0XB CBÔHCTBa 0 yCTpÔÎÎCTBO 0XB Ttxa. Boxte aaBBCTHtia iiawB hîhbothl ih cyTB:

1) BeTBepoHoriii. Ohb hm'Êiotb no vreTii-pe Horn; Ttxo 0XB noKpdrro niépcTtio; ohb 00-ïàlOTB CBO0XB stTèlî MOXOKOMB, nO3TOMy 0XB HasHBàiOTB Tanate MxenonoTàioipHMH jkhbothłi-M0. Ciosa ripïiHajieaià'fB: soManmia íkmbothhíi: XOHiaSB, 6mKB, BO JIB, KOpÔBa, K03ÖXB, 6a-pàHB, OB0,à, cbhhbîî, kotb, Konina 0 coôàna; Saide 3Bip0, JKHByipie oôbikhobchho bb xtcàxB, rst ona HanasàioTB Ha xioséfi 0 zkhbothmxb, KOTÓptia nonasàiOTca hmb na BCïptay 0 s'ï>-xaiOTca 0XB atépTBOio; Hanp. boxkb, MesßtsB, j[0CHna, JieBB, TnrpB.

2) IÏT00JI. Ont 0M'tlOTB 00 SBt HOr0 0, CBepxB Toro, no ssa Kprna: OHt xeïàiOTB bb BÔssyxt; Ttxo hxb aonpaiTO nèpLHMo; ont nxa-SyTB aiin,a, 03B KOTÔptiXB BMcnataBaiOTB st-TëHMïnefi. Kb othmb othochtch soManmia Ha-010 nTHKH: ntïÿxB. Kypoiia, ryes, iiHstiina, ÿïKa. Iltßiiia iitj-ioli, coxoBéâ, Kanapèfina, atà-BopoHOKB, sp03flB Kynymna; x0hi;hijh btoęij, KOTÓpHH JK0BVTB Ha CKaxaXB, 0 Ha BBICÓK0XB sepéBBHXB 0 bb paaBàjionaxB, oiKysa ont na-nàsaiOTB CBOK) soôdray, nanp. opéxB, KÔpmyiiB, ácTpeÓB, coBà.

3. Ryby, które nie mają ni nóg, ni skrzydeł; na ciele ich nie ma ani szerści, ani piór; pokryte są łuszczką i żyją tylko w wodzie, gdzie nie chodzą, jak ssące i nie latają, jak ptaki, ale pływają; dla tego też są zaopatrzone w płetwy. Takiemi są: szczupak, okoń płotka, jesiotr.

4) Gady albo pełzające. Jedne z tego rodzaju zwierząt mają nóżki, drugie nie mają; lecz wszystkie łażą lub pełzają po ziemi, kiedy dotykamy się ich ciała czujemy chłód, dla tego, że krew w nich krąży bardzo powoli i nie tak ciepła. Żyją po części na ziemi, po części w wodzie dla tego nazywają się także ziemnowodnemi. Takiemi są: żółwie, żmije, żaby i jaszczurki.

Od pełzających trzeba rozróżniać: robaki, które nie mają w sobie czerwonej krwi, ale biały płyn.

5) Owady. Są to takie, które mają więcej niż cztery nogi, które mają jak robaki białą krew; wiele z nich ma rzydła a drugie ich nie mają. Do tego oddziału zwierząt należą: krówki, komary, kowalczyki i motyle, które bywają w ogrodach, na drzewach i w trawie; świerszcze i karaluchy, których napotykamy mnóstwo w za-

3) PlJÓLI, KOTÓpMH He MŁT&EOTB HM HOTB HM KpMJIbeBl.; Ha T'ÏÎjlP. MXB ITÊTB HM HlépCTM, hm népneBB; ohíi noKpÚTH ueiiiyëio n atuB'yiB TOJILKO BB BOÂÈ; Tfli He XOßH TB, KHKB M-ŒeSO-iiłiTaioipiH h ne jieiaiOTB khkb htmęh, a iijiana-K)tb;—AJia śtoto onis CHaôaæeHÙ iniaïïaTejiL-HBIMM népBHMH MMI HJiaBHMKaMM. TaROBM: mÿ-Ka, ÓKyHŁ, njióiita, óijryra, óceTpB.

4) TaflH hm npecMMKaiomiHCH. Oahm H3T> ŚTaro pó^a íkmbóthbixb mmímotb hojkkm; y ApyrnxB mxb hètb, ho bc4 oh m nóJisaiOTB no sesnil; mmi npecMHKaiOTCM; Kor^a npnuaca-eMCH KB MXB T'isy, TO onjynjaeMB XÓJIOflB, no-TOMy UTO KpOBB BB HHXB A BHæeTCH BeCBMa Me-AieHHo n He THKB Teruia. Ohm >KUByTB ua-ctíio Ha seMJrh, uacxiio h bb boaí, noáiOMy o-HH Ha3HBaiOTCH THKæe 3eMH0B0AHHMH. Tano bú: uepenaxn, smími, jiarymna n aiąepnĘM.

Otb npecMEii;aiom,HXca aojiïkho otmuhtb uepBeíí, KOTÓptie He mmíhotb npacHOM KpoBM, ho 64jiyio mimakóctb.

5) HacÉKOMHH. 9to Tania íkmbothmh, y-KOTÓpHXB 6Óa4e UeTHpëXB HOTB h KOTOpHH iimíiotb, naKB uépBH, óÍJjioiíaTyio KpoBB; mho-ria H3B HMXB MMÍJIOTB KptlJIBM, y flpyTMXB MXB hí>tb. Kb ŚTOMy paspá^y jkmbothmxb npi-iria-AieataTB: atynn, KOMapń, nysneuMKn n óaóou-

dymionych i nieczystych izbach; pająki tkające swoją pajęczynę w różnych kątach domów; muchy, które nas niepokoją przez całe lato; pluskwy, pchły i wszy, dokuczliwe stworzenia, które rozmnażają się z nieczystości i nieochędóstwa, pszczoły, które chodują się w ulach po wsiach.

Korzyść jaką nam przynoszą zwierzęta, bardzo wielka i bardzo rozmaita. —- Owca obdarza nas szerścią, albo wełną, z której przygotowujemy sobie ubiór:

Mięso byków i wołów (wołowina), stanowi najbardziej pożywne nasze jedzenie. Na pokarm dla ludzi idzie mięso, z wielu innych zwierząt, ze skór robią buty i trzewiki, a ze skór włochatych: szuby i kożuchy. Mydło i świece, przygotowują z tłustości byków i owiec. Konie są bardzo użyteczne, do jazdy i do ciągnienia towarów i ciężarów. Rolnik uprawia ziemię przy pomocy konia, byka, albo wołu, które wprzęga do sochy. Od pszczół otrzymujemy wosk i miód. Pies strzeże dom. Kotka wyniszcza szkodliwe myszy.

Ka, KOTÓptia ÔHBàiOTŒ. bb ca^axB, na sepé-bbhxb h bb TpaB-S; CBcpnKÚ h Tapaiíánu, KOlÓ-pBfXB BCTpí>T-láCMB BO MHÓjKeCTBÉ BB KýpHMXB H hcihctbixb BBÓáxB; nayKÚ, TKynjie nayTiÍHy CBOK) BB pásHMXB yfJláxB ßOMOBBJ Mÿxïl, KOTÓ-pŁia 6e3noKÔaTï> Haca. Bcë jt St o; kæohh, ósóxh h Bniíi, óesnoKÓHHMa h rábida atHBÓTHSia, KOTÓpua pasMHoaíáíOTca otb ne<n-iCTOTÚ a neonpÚTHOCTn; naë.TiBi, KOTopua pasBOflaTca bb yataxB, bb ;i,e-pĆBHaXB.

IIÓ;IB3a, KOTÓpyiO npHHOCHTB HaMB StHBÓ-THHH, BecBMa BCJiíHíá h óaeHB pasHooópásna. ObM CHaóíaáeTB HacB mépcTBio iím bojihok) H3B KOTopofi mh H3roTOBsáeMB ceórfi naáTLe.

Maco ÓBTIíÓBB H BOJÍOBB (rOBÓflHHa) eCTB cá-Maa nHᵎràïeJiBHaa nania nnnja. Bb númy a¿»-AHMB HÄCTB MaCO MHOBHXB ApyriíXB ÍKHBÓt HLIX ÏÏ3B KÓatH MHÓrnxB íkhbóthbixb Ä^Jiaioi'B cano-ra, óamMaicn, hsb kóhíh nymnaxB ssipèii nry-óbi h Tynynti. Mbijo h cb'Ew npnroi'OBjiaiOTB H3B atnpa óeikobb h obcąb. Jlómafln ótohb ho-sĆ3hh aia ł.Bjui h ^aa bóskh rpÿsa h TáatecTefi. SęMJieA&iepB nàineTB 3Ćmjho npn nÓMOiĘH jeó-niajjjH, 'ÓLiitá mm sona, KOTÓpaiXB BnpáraeTB bb coxy. Otb nnëJB noaynácMB mh mö^b h BOCKB. KopÓBa, OBĘa H K03à, flaiOTB HaMB MO-MEÓ; H3B MOÆOKà IIpMrOTOBJIHIOTB MilCJO H

WIERSZE.

Kotka i suczka.

Kotka suczkę przestrzegała,
By kiełbaski nie ruszała,
A suczka jej odpowiada:
Lepszy przykład niźli rada.

Słoń i Mops.

Po ulicy
Przewodnicy
Słonia prowadzili,
Że zaś słonie
Rzadkość u nas
Wszyscy się patrzyli
I za słoniem wielka rzesza,
Próżniaków pośpiesza.
W tem naprzeciw Mops wyskoczy:
I jak tylko słonia zoczy,
Nuż się rzucać:
T skowyczeć
Nuż naii szczekać
Już i obces chce go chwytać:

CBipi). CoÓáKa CTepeatëTŒ. aomb. Kòrnita nc-TpeÓ.TiáeT'B MBimél.

CTHXOTBOPEHIfl,

HOTMKL M HUeHOHK

IIˆeiIKy KÒTHKB Bce TBepsńjTB
ᵗ It o 6b KOÆÔàCBI pa3JIK)6ÉJIB;
IHenÓKB KÓTłiKy bb otbétb:
HpwŁpB .nyqńie, hímb cob'Bt b.

Cjiohi> m MocbKa.

lio yjİHĘaMB CJIOHà BOAli™;
KaKB BÚflHO na noKa̖3B.
HsB'Kc THO, UTO CJIOHi'í BB JÍHKOBKHKy y IiaCBi
TaKB 3a CJIOHÓMB TOJinri 3ÉBáKB XOflHJIH.
Ot k ÓJTÉ He B03ŁMHCB Ha BCTpíky MOCŁKH HMB.
yBÚˆˆBiHH Cxoï-ià, Hy na neró MeTaTB́CH,
. H .ïàHTB, H BKSæaTL. H pBŚTBCH:
Hy THKB H JIIĬSCTB BB /ipálty CB HHMB.
„Coc'SˆKa, nepecTàiib cpaMÚTBca!“
Eh IHá<i>i;a roBopÚTB: Teói-jtB cb cjiohómb bo-
[SHTBCH?

„Przestań,“ rzecze mu kundlisko;
Jak się stawić w pośmiewisko,
Czyż wojować z słoniem tobie?
Tyś już ochrzypł, a on sobie
Rusza naprzód i nie pyta,
Czy mops szczeka lub skowyta.
Mops odpowie:—„Poznaj zucha!“
Toż to we mnie wznosi ducha,
Że ja do walki daleki,
Będę rycerzem na wieki
Niechajże psie plemie głosi
Jako dowód nieomylny:
„Aj, jak mopsek nasz jest silny!“

KONCERT.

Niedźwiedź kuternoga,
Osioł,
Kozioł,
I małpeczka nieboga.
By dać koncert się zebrali,
Nawet nut sobie dobrali
Z basem, altem skrzypcami,
Siedli sobie pod lipami,
Wtórzyć światu swoją sztuką,
Ale wciąż bez sensu tłuką.

CMOTpń, yarn t h xpmiiiiiiL. a o u t . ceóś h^ötb
[BnepößT.
H záro TBoeró c o b c Æmt . ne npmdniaerB.“
—9x b, 3x b! eß MocBKa OTßkiaeTB:
Bo t t , t ô -t o mh^j h sÿxy npnflaëTT.,
Mt o h c o b c śmt . 6e3Œ> ^pàiiH,
Morÿ nonàcTB bt , So jibu iíh saóiáKH,
IlycKàfi ate roBopsTT. coóaKn:
„Afi MocBKa! 3naTB, ona cujiBnà,
Mro jiáéTT. Ha Cbionâ!“

K B A P T E T Œ>.

IIpOKa3HHĘa MapTHIHKa,
OceiT.,
Ko3ejiŒ>
ÿl^a Kocoxannfi MHinKa:
SaTÈHJin CHrpaTB KBapTeTŒ.;
^OGTaJiH HOTT», óaca, ajiBTa, ABrÊ CEpmiKH
H cis.™ Ha JiyjKOKB noAB jinnKH
üjrÈHHTB CBOHMB HCKyCTBOMT. CB'ÊTB;
y^apn-iH bt . CMugiiii, jiepyTï., a TOJiKy hśtb .

„Stójcie bracia!“ małpa krzyczy:
Całej czworonogiej dziczy;
„Czekać nam melodyi brak
Gramy źle, bo siedzim wspak,

Niedźwiedziu tu z basem bądź,
Alt na przeciw niego siądź,
Secundo naprzeciw primy,
A wtedy to usłyszymy

Muzykę, za wszystkie czasy,
Aż podskoczą góry, lasy/[1]
Usiedli wszyscy, muzykę zaczęli,
Lecz się i teraz nie wiedzie kapeli.

„Stójcie, stójcie, sekret mam,
Dobrą radę ja wam dam,“

Zapalony osioł ryczy,
Rzędem usiąść wszystkim życzy,
Posłuchali osła i usiedli w rzędzie,
Lecz widzą, że i teraz muzyki nie będzie:

Radząc jak usiąść nie żałują słów,
Ten radzi tak, ten inaczej znów,
Zdarzyło się, że słowik siadł na drzewo
[blizkie

Z prośbą więc do niego wszystkie:
O godzinę cierpliwości
By rozwiał ich wątliwości.

„Ct o ḧ, öpama, CTofi!“ k pmh t b MapTMnnta: „no-
[roßErae!
KaKï. MysŁiicfe h a t h ? Bíía b b h ne TaitB cnAnæe:

Th c b óacoMt, MninenBita, caflucL npoTHBB
[ajiBTa
H npmia, csAy npoTHBB Biopu:
Tor^a noiÎAeTB y>KB My3MKa ne Ta:
y Hact sanJBiniyTB jiśc b h ropn!“ .
PascÈJiHCB, naaaiH KeapTeTB:
Oh b Bce-—TaKEt aa jiaAB He h a ^t b
—„üocTOMT̈e-atB; *a* CMCKajTB cenpeTB,“
KpHHHTB Oce JBL: „MM B'ßpiIO yæB HOJiaAHMB,
Kost pHAOMB CHAeMB.“

IIociyrnajiHCB ocia, ycfeuacn h h h h o b b pHA't,
A Bce Tai® KBapæeTB HeÂAôïï» sa jraAB.
Bo t b nynje iipeatHaro, nonian y h h x b pa3Óo-
[pM H CnopM,
KoMy H KHKB CHA'ÊTB.
CjiyqiiJïocL c o jio b b io na inyMB h x b iipnieT'Êi®.
TyTB CB npocBÓofi b c é k b HeMy, h t o ó b h x b
[piniHTB COMH^HBe.
„IIoataayiL“, roBopHTB, b o 3b m h Ha nacB Tep-
[nfeie,
Tt OÓB KBapæeTB SB nOpHAOKB HaiHB npHBeCTB,
EE HOTM eCTB y HHCB, H HHCTpyMeHTM ecTB:
Cnaata a h h ib , k b k b naMB c è c t b !“

„Instrumenta, struny mamy
Tylko ciągle źle siadamy.“
Słowik zaś im odpowiada:
Że na to jedyna rada,
Mieć trochę talentu trzeba
Wy zaś — jakkolwiek siądziecie,
Artystamy nie będziecie.

„Ht OÓB My3HKaHT0MT> ÓBITB TaKB HaAOOHO
[yMHŚHBe^

H yinn BaimiXB nonijanM,“

Hmb OTBfriaeTB couoBen:

A bbi, ApystH, jk&kb hu caflHTecb;

Bce bb MysBHtaHTH ne roflHTecB.,,

H E JIH O Kb».

no B-fiipy SesB Becaa ueiHÓKB noMuauca[2]) bb
[MÓpe.

y^apuaca bb CKajty n pasApoóńaB[3]) CBofi 6okb.

Ha atń3HeHHofi ptniś h homb TaKÓe ate rópe [4]).

Be3B My^pocTH upoiiiaii[5]) Hainu yTJijaS[8]) nea-
[HOUeKB,

nOJlEBOil ITBBTOKL.

npOCTÓfi pBŚTÓneKB flÓKOH

Henammo[7]) nonajiB[s]) bb ojiiihb nyueKB[9]) cb tbo-
[3flńKOfi[10]),

H HTO Hte! OTB Heś flyiHHCTMMB[11]) CTaSB[12]) H
[ęaMB,

Xopouioe Bcer^a 3HaiŁcTB0 bb upiiÓLuib[13]) naiiB.

---

i) czółenko, łódka. [2]) poleciał (na morze). [3]) roztrzaskał. [4]) bieda, nieszczęście. [5]) bądź zdrów. [6]) wątła (łódka), [7]) niespodziewanie. [8]) dostał się. [9]) do—bukietu. [j0]) z goździkiem [u]) pachnącym. [12])' stał się [,3])na korzyść, czyli jest korzystnem dlauas.

ĘBBTLI h COJIHĘE

ЦвѢты npejitcTiiBnincH[1]) c b o iimu KpacoT&Mn[2]),
CMOTpibiH rópAUMM[8]) Ha cdjiHEiuiKO r.iasaiiH[4]);
Ho COJIHpe OTB ĘBBTOBB JHiriB[5]) OTBpaTHJiO
[BsriaAt[6])
Hcnesjia[7]) h x t > Kpaca[8]) n cjra^Kifi apoMaTB[9]).

B B T E P T>.

BirrepB, BŚTepn! Th Moryny
Th roHseinŁ cran[10]) TyoB[11]),
Th BOJinyeiiiB[12]) cnHe Mope
Bcropy b Żc iiib na npocTOpi[13]),
He 6oninBCH h h k o b o
KpowT Bora oflHaro.

BO^OnA^T h PYTEK.

Knniiipiii[14]) BOflonaflt, CBeprajcca[15]) co CKajiB,
^ŁaeóriOMy[10]) KJiiooy[17]) c b najiMcnnócTBio[18])
[cKa3aJiT>,
KoTdpnfi noflB ropófi e,ĘBa jt h ih b ó h jib npmrK-
[t c h ł [19])
Ho cńaofi caaBiiJica JiAieói-ioio[20]) cBoefi:

---

1) zachwycając się. [2]) pięknością. [3]) dumnemi. [4]) oczami.
[5]) zaledwie. [6]) spojrzenie. [7]) zniknęła. [8]) piękność. [9]) zapach.
,[0]) gromady. [H]) climur. [13]) bałwanisz. [T3]) przestrzeń. <[4]) wrzący.
[15]) spadać. [16]J uzdrawiający. [T7]) zdrój [18]) duma. [I9]) widzialny.
[20]) uzdrawiający.

„He CTpaHHO-JiB?[1]) t h t h k b MaaB, b o a ó h t h k b
(ói&eHB,

A y Teóń Bcerfla npeMHoatecTpo rocTefi?

He MyspeHO, k o jib mk K h ph x o a h t b k t o ^b b At ł c h ;

Kt > Teófe saa^MB BflyTB?“—„aegńTBCH,“’

Cm b pó h h o [2]) npojKypgajiB[3]) pynefi.

IIHTyXT?) h /KEMHy}KHOE 3EPHO[6])

HaBÒ3ny Kyay[6]) paspHBŚa[7]),

H/hrysT, HarneiT. /KeiFiyjRi-ioe 3epH0

H roBopuTi.: „Ky^a o h ó ?[8])

KaKaa BenjB[9]) nycTaa![10])

He riyno-JiB, aro eró b b ic ó k o TaKB h ^h o t b ,

A a 6h , npaBÒ[11]) ó h j ib ropasflo óójr&e[12]) pa^B

3epny arjieHHOMy: „o h ó He c t o jib x o t b b h a h o ,[13])
[fla c At h o .“

HeBiatAH[14]) cyjiaTB t ó h h o t h k b [16])

Bb H6MB TOJIKy[16]) He IIOflMyTB[17]) t o Bce y
[flHXB nyCTHKB[18]).

BECEJIOCTE HTHHKH.

nTHHKa HaflB MOHMB OKOHIKOMB
rnfeAHHIKO ASH A^TOKB[19]) BBCTB:

---

p Czyż to nie zadziwia. 2) łagodnie.[3]) wyszemrał.p kogut.
[5]) perła. [6]) kupa śmieci. ’) rozkopywać. ®) Na co się przyda?
[9]) Rzecz. [i0]) próżna, ni eznacząca. [n]) istotnie [12]) więcej.[13]) znacz-
no. <p Nijaki, nieświeceni. [1S]) tak samo. [16]) sens. [i7]) niepojmą.
[1S]) fraszka, rzecz nieznacząca. [J9]) dziatek.

To COJIOMKy TaiĘĆTCB[1]) BI, H03KKaXrB,
To nymÓKT.[2]) bb nocy[8]) iieceTB.
JTrfraKa ^Ómbkb CA^JiaTt sÓbctb[4]);
CÓjHILIIIIRO BSÓBfleTB[6]), saiifleTB[6]),
IITjiErii flenb OHa xjionó<-ieiB[7])
Ho h Efktófi flenh noeTB[8])
Hobb xoJiÓAHaH HącTaHeTB,
Otb pisKił[9]) TyMaiiB nofUeTB
IlTiiTKa—- AymenBKa ycTaHeTB
CnnTB a iiśtb nepecTaeTB,
Ho TiyTB yTpo,[10]) niBwa CHÓBa
IT/JoCHIO 3B0HK0[11]) saBe^CTB[12]):
Becejia. cniTa, 3#opÓBa,
H noeTB ceórfi, noeTB.

mo At ba ^HTHTH.

MoJlńcB, flHTH, Teirfi BHBMaeTB[13])
TBopĆĘB u) 6e3qncseHHBixB siipÓBB,
H KailJB CJKSB TBOIIXB CBBTaeTB[15])
H OTBfeaTB[16]) Teón rOTÓBB,
Bbitb MÓateTB, aiireiiB, tboh xpaHńTe.iB[17]),
Bciś btb cjiesLi coóepeTB

’) ciągnie. [2]) piórko. [3]) w locie. [4]) chcę (zrobić). [5]) wejdzie. [6]) zajdzie. r) stara się [8]) śpiewa. [9]) mgła. [10]) rano. V) głośno. [12]) zaintonuje (piosenkę). I3) na ciebie zważa. M) Stwórca. I5) zli-cza. T6) odpowiedzieć. ”) anioł stróż.

n h x b , b t > iiaASBlisAnyra[1]) o Óh t c j ib [2])
Kb npecTÓJiy[8]) Bóra OTiieccTB.
Mo j d ś c b Myataflca jrhTiiMii
U Aaft Bort, b b nópy nÓ3jtHHXT> e ^t b ,
TaKHMM ate c b ^t j iw m m [4]) o ^m h
TeÓii rsHA^Tt Ha Bóadii c b ś t b !

[J]) nadgwiazdowe. [s]) mieszkanie. [3]) do tronu (Boga)
[4]) jasnym

ZAGADKI.

1) Nad nami do góry nogami chodzą,
Nie boją się wcale i ludziom nie szkodzą.

2) Najprzód idzie i pospiesza,
A z miejsca się nie rusza.

3) Chodzę głową, chód na nogach;
Chodzę boso chociaż w butach.

4) .Często proszą się o mnie i na mnie czekają,
A kiedy się pokażę, to się wnet chowają.

5) W ziemi się urodziła,
Na ogniu ochrzciła,
Na wodę upadła
I całkiem przepadła.

6) Co to jest-—co nos odgadnie,
A w rękę nie wpadnie?

7) Pod wieczór przylatuje—noc na ziemi spędza—a ranem wzlata na niebiosa.

8) Bez języka—a przemawia.

9) W jednej beczce dwa gatunki wina: białe i czerwone; a jedno o drugie się uderza, a przecież nie są zmięszane.

10) Brzęczy, jęczy i porusza—-nie obawia się niczego-—liczy nasze lata, a przecież nie człowiek.

3ÂFAÆKM

1) Ha#!. HaMH BBepxï. iiorann x o a h t b,
He CTpamaTCH h iiHKoro He ó o h t c h.

2) Kt o Bcer^a h æ c t t » Biiepeji,i>,
He TporaacB c œ > irhcTa?

3) Xoaty Ha t o h o b è, x o t h h na HoraxŒ»,
Xoæy a ó o c h k o m b, x o t h h bt > canoraxB.

4) MeHH nacTGHbKO iipocaTt, ;KjtyTT>;
A t o jib k o noKaæycB, t o npaTaTBca iiannyTB.

5) Bt > sejoi poflMacB,
Bœ > orni KpecTioacb,
Ha sosy nana,
Bca nponana.

6) BoKpyrn noca b iæ t c h,
A b œ > pyiiH ne MeTca.

7) Kt > Beaepy npaneTaeTt, h o h œ > Ha 3eiorh npe-
ÔHBaeTT., a no yTpy na neóo yjieTaeTŒ..

8) Besï> asLiaa, a csasuBaeTca.

9) Bt > OAHOfi ÔOHKÈ JW BHHa: ÓfelO H KpaCHO;
óoJiTaiOTCH, ne cnfanaïOTCH.

10) CTynHTB, 6pewTi>, BedTHTca, nnaero He
ó o h t c h, caHTaeTB naniT. b è k h, a ne neao-
• BŚKTÓ

11) Dwie matki — mają każda po pięć synów., a wszyscy jedno imię noszą.

12) ', Po kątach na suficie — wisi siatka: nie rękami robiona.

13) Niema oczów, ani uszów, a ślepych prowadzi.

14) Żyje bez ciała — mówi bez języka—nikt go nie widzi a każdy słyszy.

15) Dwóch braci — mieszka koło siebie, a nigdy się nie widzą, choć sobą się nie brzydzą£

16) Bez rąk i bez topora zbudowano mieszkanie.

17) Na jednej nodze stoi, a wodę rurką pije.

18) Choć nie rodu książęcego a z koroną chodzi, choć nie kawalerzy sta, a ostrogi nosi; choć stróżem nie jest, a wszystkich rano budzi,

Objaśnienie:

1) Mucha, 2) Zegar, 3) Gwóźdź, 4) Deszcz, 5) Sól, 6) Zapach, 7) Wiatr, 8) List, 9) Jajko, 10) Zegar, 11) Palce, 12) Pajęczyna, 13) Kij, 14) Echo, 15) Oczy, 16) Gniazdo, 18) Gęś: 19) Kogut.

11) y ynyxB MaTepefi no na™ ciiHOBeii, ojjiio HMH BCÉMB.

12) Ha nosKte bb yTaítete, bhchtb cuto, ne pynaMPi cbhto.

13) Hh raasï. he ymeä, a catenpoBB bo^htb.

14) Säßen óe3H ætejia, roBopsTB ócsb H3BiKa hhkto ero He bh^htb, a bcíikííí cjœhhhtb.

15) Bparn cb öpaTOMB npess Aopoaœy jkh-ByTB, oahhb spyroro ne bh^htb.

16) Be3B pyKB, 6e3B TOiiopei-iiía, nocTpoena nsöëHKa.

17) Ha oahoS norte ctohtb, poatKOMB Bojiy nneTB.

18) He KHHíKecKOÍl nopo^Bi, a xoahtb es ko-poHofi; He paTHHH tessoKB, a cb peMcneMB na Horte; ne CTopoæeMB ctohtb, a bc'Éxb pairo óyAHTB.

Объясненіе:

1) Myxa, 2) Hacer, 3) Fbosab, 4) ^oík^b, 5) Coæb, 6) 3anax.B 7) TyjiaHB, 8) Hhcbmo, .9) Hüpo, 10) Hacir. 11) HajiBHBi, 12)‘Hay™-na, 13) Iiaaœa, 14) 9xo, 15) Fna3a, 16) Pute-sco, 17) Pycn, 18) HterychB.

O zmianie w wymawianiu liter.

Wiele liter przy łączeniu się w zgłoskach z drugiemi literami nie zatrzymuje tego brzmienia, w języku russkim jakie one zwykle wyrażają, a otrzymuje często zupełnie inne brzmienie, jak to zobaczymy z następujących przykładów.

O, wymawia się jak A.

(W zgłoskach przed przypiskowych o zamienia się na a) osa (asa) (*) jeden (adin), ogień)agoń), orzech (arech), okulary (aczki), okno (akno), obrok, (abrok) październik (aktjabr), okienko (akoszko), wyborny zwyczaj, Msza święta, obrót, ogród, skrapiać, obchodzić, obrona, ostrożność, okolica, zhańbić, woda, góra kosa, noga, rosa, socha, konie, listopad, porządek, rądel, studnia, grobla, handel, gospodarz cnota, dobrze, wodospad, koło, narodzenie, urodzaj, ciepło, piękność, tłumok, przyjemność, miłosierdzie.

(*) Wyrazy nie zamknięte w nawiasie, stanowią tłómaczenie odpowiedniego wyrazu ruskiego, a zaś zamknięte w nawiasie oznaczają, jak trzeba ten wyraz wymawiać po rusku.

06/b MSMtHeniM nposKHOiuemH óyKBK

Mnoriíi óyKBH npa coeju-iiieuin bb cioraxt et flpyriiMH öyKBaMH, He coxpanaiOTB scer^a Toro 3ByKa, KOTopufi oirh oSbikhobchho Bupa-ataroTt, a nojiyyaiOTi. He pinito cobcèmb Jipyroe npoHSHonienie, khkb bhaho nanp. hsb cjrfcflyro-HJHXB npi-IMipOBB.

0, npOH3HOCHTCH KaKB A.

(IIpejcB cjioroM'L, HMtiouiHMB y^apenie o ne-peM^HHćTCH na a) ocà (*) (acá), ojihhb (ajíuni.-) orÓHB (arÔHt), opííxi, (ap^xt), ohkú (anKÓ), okhó (aKHÓ), OÓpÓKB (aÓpÓKt), OKTŚÓpt (aKTÓÓpt), OKOHIKÖ (aKÓHIKO), OTJHHIHBIH, O0LI'iaíl, ofrÉAHH, oóopÓTB, oropofli oponiàTB, oxojiojihtb; oóopoHa, OCTOpÓatHOCTB, OKO.IOTOK'B, OIIOSÓpHTB; BO^à, TO Kocà, Horà, pocà, coxà, kohćęb, noáópB, nopá^owB, KOCTpráa, KOJiôsesB njiOTÍma, ToprÓBXH, xoshhhb, ÆOÔpoÂ'fiœe.iB, xopornó, BOAonajfB, KOJieco pojKse-CTBO, ypoæàiî, TenaoTà, Kpacoæà, neMO^aHB, yjio-BOJIBCTBÍe, MMOcépie.

(*) Cierna, ho aaK.nO'ieintLia bï> CKOuKaxi. yKaar.iBaiOTB Kam saHHoe c.iobo nmueTCH, a bt > CKOÖKaxB, Kam .aoaæiio npo-H8H0CKTBCH.

fl wymawia jak E.

(W zgłoskach bezprzycinkowych a, mające po sobie spółgłoskę, wymawia się jak je. Czytać przeto należy). Język (jeżyk), bursztyn (jentar), jarzmo (jermo) jęczmień (jęczmień), wądół (jeruga), jadalny, bałwochalca, pięta zawieja rzeźnik wiązać, sięgać, ciągnąć patrzeć, tańczyć, żaba, jarzębina; księżna, ciężko, zranić, zaprzęgać, zając, miesiąc, dziewięć, dziesięć, siać, roztargniony, niespodziany, rozpacz.

E wymawia się jak nö (jo),

(Samogłoska e w zgłosce przyciskowej nie mając po sobie zgłosek zmiękczonych, na początku wyrazów po samogłoskach oraz po znaku twardym i miękkim zwykle wymawiają się jak (fio). Jeż (joź), jodełka (jołka) jedlinka (jołoczka); najęcie (hajom), pożyczka (zajom), obojętność (abjom), paradyz, strumień, moje (majo), twoje (twajo), swoje (swajo), kielizna, karabin gałgany, leje, lejemy, daje, dajemy, przedaje przedajemy, cerata, sklejony.

E, wymawia się jak O, zmiękczając poprzedzającą spółgłbskę.

(Samogłoska e, w złgosce przyciskowej,

H, npOH3I-lÓCHTCíI KaKB E.

(Bb caoraxn 6e3B y^apesia h, hm-éh nocai ■ceÔH coraacnyio npoaSHOCHTca KaiiB e). Hshkb (csúkb), HHTápb (eHTàpi>), iipnó (epnó), a wen b (eweHB), aMnjiÍKB (eMnjÚKB); apýra (epÿra), aa,ò-MBI0, H3ĤHHHKB, IIHTá, MHTČaB, MHĆHHKBJ BH-sàïB, caráiB, THĤyxB, raa^TB, naacáTB, aarym-Ka, paÓḂiriíí, KHarńna; Tnæeaô, yasBÚTB, 3anpa-ràTB; 3áan;B, MÍcaijB, aóbhtb, aécaTB, c-Shtb pas-cSaHHBiił, HenáaHHBifi, OTaáíinie.

E, npoHSiiocH'fca KaKB ño.

(Taacnaa e. bb caori cb y^apemeaiB, He hmíh noeai ceÓa ÓyKBB mhfkhxb, bb Hanaa'É caoBa, noca-i raácHBixB, KpoMi topo iiocai b, B, OÓHKHOBeHIIO npOHSHOCHTCH KaKB ÔO). E>KB (ño>KB), éaita (ñoana), éaomta (iíoaoqKa); naewB (HañoMB), saéMB (sañoMB), oóbćmb (aófloMB), paëKB (pyneéKB,), Moé (Maño), tboó (TBafio), CBoé (cBaño), Siané pyæBé, œpariBé, jibćtb aBéiHB, aaéïB, aaéaíB, upo^aem npoaaéiHB, KaeĆHKa, CKaeéHHuñ.

E, npoH3HÔÇHTca KaKB, O, yTOH'iàn npefl-náymyio coraàcnyio:

(raacnaa e bb caoei cb yaapenieîKB, ne

nie mając po sobie głosek zmiękczonych, po- spółgłosce mającej wymawiać się jak o, lecz w takiem razie poprzedzająca ją spółgłoska wy- mawia się miękko). Lód (lod), len (łon), klon (klon), miód, (miód), darnina (diorn), w dzień (dniom), wiódł (wioł), niósł (nios), piek (piok), tarł (tior), żnie (żniot), wszystko (wsio), orzeł (arioł), kozioł (kazioł), jesiotr (osiotr), kocioł, dywan, kościoł, stos, aktor, naprzód, kurak, cie- mny, ciepły, martwy, pstry, twardy, tanio, ziar- neczko, bławatek, kieska.

T> w kilku wyrazach wymawia się jak O zmiększając poprzedzającą spółgłoskę.

(Kiedy w słowach: gwiazda, gniazdo, kwi- tnąć, odziewać stosownie do przybieranych przez nie zakończeń, akcent przenosi się na literę 3, to ta wymawia się jak jo.

Gwiazdy (zwiozdy), gwiazda (zwiozdoczka), gniazda (gniozda), gniazdeczko (gniozdyszko),. kwitł (cwioł),nabył (priabroł), ziewał (ziowy- wał).

S (c) wymawia się jak (3) a T (r) jak D

(Przed spółgłoskami 6, r, д,at, 3, spółgło- ska s (c) wymawia się jak (3), a t (t) jak d.

mrÈii nocni ceÓH óynBs MHrKHXi. nocni corna-cnoił name Bcero npon3HOCHTcn Kant o . no bt > 9T0MB cnynai npëÆSEmyman cornacHas npon3-HOCHTca Marno). Jléfls (nsoßs), nénii (nBOHs), Knéns (kjibohb), mójtl (mboäs), flépHS (flBepHs), flHĆMB (ahíoms), Bens (ßions), hćcs (mocs), iićkt > (nions), réps (riops); atnéTS (jkhíots), Bcé (bcío), opens (apions), noséns (na3Íons), océïps (acioTps) Koœéns, noBeps, KOCTÓps, anïèps, Bnepéfls, CBénna, TĆMnnri-i, Ténnrf, MépTBHâ, nécTpiifi, TBépjíLin, flémeso, 3épHti-mKO, BacnnéKs, nouienèns.

ᴦÊ BS HiKOTOpBIXS CnOBaXS IipOM3HOCHTCH nans o, yiOHnaa iipe^sn^ymyio cornacHyio.

(Korjia Bs cnoBaxs 3BÍ3flá, raissà, ijbí-CTÚ, bíbíitl, on,ÍBáTB, iipn nonyneHÍio hmh na-bícthmxs nponsBOflHuxB onoHnaHiä, ysapeme nepexo^BTs na óynBy i, to iiocjií/íimh nponano-cbtch nans no, nnn ë).

3bÈ3Ali (3bö3ah), (3Bë3AonKa), mfefla (më-3Aa), thÍsahhiko (rnësABiniKo), uBins (npëns) npioöpins (npioópens), 3ÍBHBans (3ëBBiBa3s), OÆÎBHBans (o^eBUBans).

C np0M3H0CHTCfl nans 3, a T nans Д.

Côops (aôops), cóáBHTB (3ÓaBHTB), cÓepe-

Zbieranie (zbór), umniejszyć (zbawit'), zaoszczędzić zrucać, zbyteczny (zbytocznyj), fałda (zgib), zgnić (zgnif), wybór (adbor), odpór (adboj), ubyć (adbyf), odrzucić (adbrosif), odradzać (adgawarywat'), odpoczynek (oddych).

G-. wymawia się jak polskie g, niekiedy zaś jak polskie h, eh, w.

a) W wyrazach cerkiewno-słowiańskich, oraz w niektórych wziętych z obcych języków i wymawia się jak h: Głos (błas), Pana (Hospoda) Boga (Boha), błaho himn.

b) Na końcu wyrazów, a mianowicie zakończonych na ypm, g (r) wymawia się jak ch Sanktpetersburg (bur.ch), Ekaterynburg (bureh), Presburg (urch).

Podobnież w środku wyrazów, przed k, t, u: lekki (lochkij), lekko (lenko), lżej (łechcze).

c) W zakończeniach wyrazów aro, aro, ero spółgłoska r wymawia się jak w. Pierwszego (pierwawo), rozumnego (umnawo), czarnego (czornawo), dobrego (eharoszawo), porankowego (utrennawo), kogo (kawo), jednego (adnawo), jego (jewo).

d) Zakończenie (aro) mając przycisk nad a, wymawia, się, jak awa.

raTŁ (36eperaTt), cópacŁiBarŁ, (sópácBiBait), CÓblTOHHĚIU (aÖMTO'IMHä), CFHÓB (3m6í>), CriIHTL (bbiiût e); OTÓópi. (aflóópt) otóoü (aAÓófí), ot-ÓÚTB (aTÓBÍTB), OTÓpÓCHTb (aflÓpOCHTb), OITO-BapnBaTb (a^raBapuBaTt), ót ^mxb (ót abixb).

r npOB3HÓCHTCfl O(5í>IKHOB6HHO KaitB IlÓSBCKOe g, HHOTAà ate Kasi, nósacKÍa óyitBbi h, ch, w.

a) Bb pepKOBHO-csoBancKHXB csoBaxB u BB HÈKOTOpEIXB B3HTBIXB CB HHOCTpailllblXB ÍI3LIK0BB r npOBSHOCHTCH ItaitB h: TsOCB, Tó-cnojja, (hospoda), Bóra (Boba), ósaro, fhmhb.

b) Bb OKOHaaHiaxB csobb, a mieni-io bb KOHaaioipnxca na yprB, r npoiiBiiocHTca itaitB X (ch). CaHKTneTepóyprB (óypxB), EitaTepaH-óyprB (óypxB), üpécóyprB (ypxB).

Toase bb cepeemrh csobb iiepepB k, t, a,

Jléridfl (sSxkíS), sentó (sexKo), norm (ho-xth), seine (sexae).

c) Bb OKOEraamH csobb Ha, aro, aro, oro, ero, corsacHaa r npoH3HOC0rca KaKB b. IlepBa-ro (népsaBo), yMiiaro (yjiHaBo), aépnaro (aép-naBo), xopómaro (xopoaiaso), yrpenaaro (yæ-peaHHBo), Koró (naso), ρihofó (a^naso), ero (eBÓ).

d) OitOinaine aro cb y^apemeMB na^B a, npos3HocMTca itaKB owa.

Drugiego (drugowa), prostego (prastowa), złego (chudowa), suchego (suchowa) niemego (niemowa), większego (balszowa).

O znakach przestankowych.

Zawsze zwykliśmy mówić z pewnymi przestankami w głosie i staramy się wyrazić nasze uczucia; dla tych to powodów nasza mowa staje się zrozumiałą i przyjemną. To przestankowanie i oddanie naszyć uczuć, oznacza się w piśmie osobnymi znakami, które nazywają się znakami przestankowania (znakami pisarskiemi), które są następujące:

, przecinek, czyli komma, znak krótszego zawieszenia głosu.

; średnik, znak dwa razy dłuższego, aniżeli, przecinek zawieszenia głosu.

: dwukropek oznacza prawie takie zawieszenie głosu co i średnik.

. punkt, znak najdłuższego zawieszenia głosu.

? znak zapytania, pokazujący, że trzeba czytać takim tonem głosu, jakim zwykliśmy o co się zapytywać.

^pyraro (jjpyrÓBa), npocTaro (npacTÔBa), xyflàro (xÿ^OBa); cyxáro (cyxÔBa), irÊMaro ffÈMÔBa), ôo.'ibmaro (óojibinÓBa).

---

0 SHHHaxb npenHHaHia.

Mh Bcer^a roBopuML cł ocTaHOBitaMii ro-xoca n c l BHpaatenieML naiiiuxL nyBCTBL; o t l 3'raro Hama pinL ÔHBaei’L pasviiHiejiLiia h npiHTHa. 9t h ocTasÓBKH roxoca h BHpaateHis nysciBL OTJiiiqaiOTCíi Ha h k c l mí o c o ó l imh 3Ha-KaMH, KOTopue Ha3HBaiOTCH 3HaitaMH npemiHa-h íh . Oh h cx'fcjiyppie:

, Sanaiaa, KOTopaa noita3HBaeTL caMyio npa-t k v io ocTanoBKy roxoca.

; Tonna c l sanaToio, KOTOpaa noKasbiBaen l ocia-HOBKy roxoca #Boe 6oxśe sanirroñ.

: ^BoeTonie, KOTopoe noKasMBaeTL non™ Ta-Kyio ate ocïaHOBKy, KaKL Tonna c l 3anaiofi.

, Tonna, KOTopaa noitaSLiBaeTL caMyio jioxryio OCTaHOBKy.

? SliaKL BOnpOCHTejIBHMH, KOTOpHÎÎ nOKaSblBaCTL, nTO HyatHO nHTaTB t o h o ml roxoca, KaitHML MH OÔHKHOBeHHO CnpaiHHBaeML 0 neML HHÔyAL.

! wykrzyknik, znak że trzeba czytać takim tonem głosu, jakim zwykliśmy okazywać nasze zadziwienie.

() nawias, którym oznaczamy zdanie lub słowa, jakie dodajemy do drugiego dla objaśnienia jego.

„“ cudzysłów, tym znakiem oznaczamy cudze słowa które przytaczamy.

^SsaKB BOCKJIEmaTeJIbHElfi, KOTOpLliî HOKaSBIBaeTB, UTO HyatHO qHTaTb TOHOMB TOJIOCa, KaKHMB MBI OÓHKHOBeiIHO y^HBSHeMCH TOMy HÉÔyflB
() Ckoókb; 3thmb 3HaK0Mï> oóosHagaeTCH pfetB Han C.UOBO, KOTopoe npiióaBSHeMB KB Apyr"-My flan oóbhchchíh oiiaro.

„“ KoBBrasn, stbmb siiaKoMB otmtocmb mbi -qy-Ildil C.TOBa, KOTOpBIH npHBO^HMB BB piw.

Uw(j)pH rpa^ASHCHia m pmmckííl

rpaiKÄSHCKiH.	Pmmckíh.	rpaatsaHOKiff.	Phmckíh.
1	I OAHHB.	20	XX ÄBajmarB.
2	II «Ba.	30	XXX TpnßpaTB.
3	III Tpn.	40	XL copoKB.
4	IV uciBipc.-	50	L nsTB^ecsTB.
5	V IIÍÍTB.	60	LX inecTBflecHTB.
6	VI JiiecTB.	70	LXX cesiBflecHTB.
7	VII C6MB.	80	LXXXBOcèMBjieç.
8	VIII BOGÓME.	90	XC ÄeBHHQCTO.
9.	IX fleBHTB.	100	C cto.
10	X AecaTB.	1000	M TBicsraa.

MDCCCLXXXVIL

1887.

TABLICA MNOŻENIA.

TaGranja yMHOJKeHis h m UaoaropeBa Taójruija.

1	JKAEI	1	paBHaeTca	1
2	—	2	—	4
2	—	3	—	6
2	—	4	—	8
2	—	5	-—	10
2	—	6	—	12
2	—	7	—	14
2	—	8	—	16
2	—	9	—	18
2	—	10	. —	20
3	жды	3	paBiiaeTca	9
3	—	4	—	12
3	—	5	—	15
3	—	6	. —	18
3	—	7	—	21
3	—	8	—.	24
3	—	9	—	27
3	—	10	—-	30
4	iKSŁI	4	panaeica	16
4	—	5	—	20
4	—	6	—	24
4	—-	7	—	28
4	—	8	—	32
4	—	9	—	36
4	—	10	—	40

5-bk)	5	paBHHeTCH	25
5 —	6	—	30
5 —	7	—	35
5 —	8	—	40
5 —	9	—	45
Ŏ —	10	—	50
6-bio	6	paBi-iaeTCH	36
6 —	7	—	42
6 —	8	—	48
6 —	9	—	54
6 —	10	—	60
7-bk)	7	paBiiaeTCH	49
7 —	8	—	56
7 —	9	—	63
7 —	10	—	70
8-mo	8	paBHHeica	64
8 —	9	—	72
8 —	10	—	80
9-bk>	9	paBHfleTCH	81
9 —	10	—	90
10-BK)	10	paBHHeTCii	100
10 —	100	—	1000